

Space for Available
for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 295, ਮਿਤੀ: 14 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 20 ਮਾਰਚ, 2025 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤੀ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਪਤਾ, ਸਰਵੇ 'ਚ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਖੁਲਾਸੇ

ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨੇਗੀ ਐਂਡੋਮੈਂਟ ਫਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੀਸ ਅਤੇ YouGov ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ 2024 ਦੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ, ਪਰ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਵੀ ਰਹੀ। ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਪਤੀ ਗੌਤਮ ਅਡਾਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੈਅ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅ ਵਧ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਉਹ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਮੰਨਦੇ ਹਨ? ਅਤੇ ਉਹ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਇੱਥੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਸਿੱਟੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜੋ 1,206 ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਬਾਲਗ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਔਨਲਾਈਨ ਸਰਵੇਖਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਸਬੰਧੀ ਟਰੰਪ ਬਨਾਮ ਬਾਇਡਨ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਇਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਪੋਲਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਪੱਖਪਾਤੀ ਧਰਵੀਕਰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। 66 ਫੀਸਦ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ 8 ਫੀਸਦ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, 15% ਰਿਪਬਲੀਕਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਧੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚਾ ਵਾਧਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਵ.ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਚ ਵਪਾਰਕ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ 'ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ'

ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੀ ਰਾਇ
47 ਫੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਮੋਦੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10 ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਹੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਚੋਣਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਆਪਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਹਿ-ਲੇਖਕ ਮਿਲਨ ਵੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਚੋਣਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਹੈ।" ਕਾਰਨੇਗੀ ਦੁਆਰਾ 2020 ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 60% ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ "ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ" ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਕਿਹਾ,

"ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਭਾੜੇ ਲਈ ਕਤਲ' ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਵਰਗ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ ਹੋਵੇਗੀ।" ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ, ਟਰੰਪ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਬਾਇਡਨ ਜਾਂ ਹੈਰਿਸ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ? ਕੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ? ਮਿਲਨ ਵੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠਦੇ ਹੋ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ" ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।" ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ, ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਨ, ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਨ), ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰੁਖ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਨ।" ਵੈਸ਼ਨਵ

ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਦੇ

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।" ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਹਾਊਡੀ ਮੋਦੀ' ਵਰਗੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਮਿਲਨ ਵੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕਨ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।" 'ਹਾਊਡੀ ਮੋਦੀ' ਵਿੱਚ 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ। ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਦੂਜਾ, ਇਹ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਾ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਲੋਕ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ ਕਿ 2024 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 30% ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪਬਲੀਕਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ।"

ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ
ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਸਰਵੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਅੱਧੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਖੂਭੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਮਰਥਕ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਅਗਿਆਤ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਖੂਭੀਆ ਏਜੰਟ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ 'ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਰਾਇ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ। 10 ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਇਡਨ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਰਥਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਗਾਜ਼ਾ ਤੋਂ ਹਮਾਸ ਦੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਗਭਗ 1,200 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ ਅਤੇ 251 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਮਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ 48,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਨਾਜ਼ਕ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ 1 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸਿੱਖ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ : ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ 2,730 ਕਰੋੜ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦਘਾਟ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤਕ 12.4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸਿੱਖ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਕਾਰੀਡੋਰ ਅਤੇ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ

ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਤੋਹਫਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਨੂੰ ਕਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਟ ਤੋਂ 13650 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਬੇਹੱਦ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਰਮਣੀਕ ਅਸਥਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਦਾ ਤਪ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਆਸਥਾ ਹੈ। ਰੋਪਵੇਅ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਉਮਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤਕਾਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਲ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਜਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਮਰਥ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਖਾਲੇ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ

ਫੜਨਵੀਸ ਦੀ ਸਿੱਖ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਮਹਾਯੁਤੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਯਕੀਨੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ

ਬਲ, 11 ਮੈਂਬਰੀ ਸਿੱਖ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ 29 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਗੜਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਸਪੇਸ 'ਚ ਬਣਾ 'ਤੇ 2 ਰਿਕਾਰਡ

ਨਿਊਯਾਰਕ- ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਬੀਤੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੇਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਵਿਗੜਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਆਈ.ਐਸ.ਐਸ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਵੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਤੀਜੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਵਾਰ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 62 ਘੰਟੇ 6 ਮਿੰਟ ਸਪੇਸਵਾਕ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ। 2006-07 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸੁਨੀਤਾ ਨੇ 29 ਘੰਟੇ 17 ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਸਪੇਸਵਾਕ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕੈਥਰੀਨ ਬਾਰਨਟਨ ਦੇ ਨਾਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ 21 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕੀਤੀ। ਸੁਨੀਤਾ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨੇਵੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਪਾਇਲਟ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ISS 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਫਸਿਆ ਬੁਚ ਵਿਲਮੋਰ, ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਲੜਾਕੂ ਜੈੱਟ ਪਾਇਲਟ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋ ਵਾਰ ਪੁਲਾੜ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ- ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਬੀਤੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੇਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਵਿਗੜਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਆਈ.ਐਸ.ਐਸ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਵੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਤੀਜੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਵਾਰ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 62 ਘੰਟੇ 6 ਮਿੰਟ ਸਪੇਸਵਾਕ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ। 2006-07 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸੁਨੀਤਾ ਨੇ 29 ਘੰਟੇ 17 ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕੀਤੀ।

23 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ ਚੋਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਿੰਗੀ ਕਾਰ

ਲੰਡਨ : ਰੋਜ਼ ਰੋਵਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਗਜ਼ਰੀ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਚੋਰ ਆਈਪੈਡ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ 'ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਕੀ ਡੋਬ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਸਿਰਫ 23 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ 'ਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ 'ਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2023-24 'ਚ 1,30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਮਹਿੰਗੇ ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਸਨ। 2 ਚੋਰ ਮਿਲ ਕੇ ਗੈਜੇਟਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਗੀਲੇਅ ਬੈਕਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀ ਕਾਰ ਦੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਚਾਬੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਗਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਗਨਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੋਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਨਲ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਕਾਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਰ ਕਾਰ ਸਟਾਰਟ ਕਰ ਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਚੋਰ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਗੀਲੇਅ ਬੈਕਸ ਨੂੰ ਸੈੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਚੋਰ ਕਾਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ ਚਾਬੀ ਦੇ ਸਿਗਨਲ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਨਲ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਕਾਰ ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਸਟਮ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਬੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਾਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਚੋਰ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ ਕਾਰ ਸਟਾਰਟ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਲੰਡਨ ਦੀ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਨਕਾਬਪੋਸ ਚੋਰਾਂ ਵਲੋਂ ਡੋਰਡ, ਰੋਜ਼ਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੋਰ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਾਰ ਵਲ ਭੱਜਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਜਾ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਿਗਨਲ ਸਕੈਨਿੰਗ ਯੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਸਟਰ ਡਿਵਾਈਸ ਸਿਗਨਲ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚੋਰ ਗੱਡੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਬੈਟਲੇ ਬੈਟੇਰੀ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਰ. ਖੇਤਰ 'ਚ ਹਰੇਕ 14 ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਦਿੱਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚ 2023 ਦੀ

ਇਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 15 ਅਗਸਤ ਤਕ ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ 23.9 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2024 'ਚ 15 ਅਗਸਤ ਤਕ ਦਿੱਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ ਦੇ 5438 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਲ 2023 'ਚ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 15 ਅਗਸਤ ਤਕ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 4389 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 'ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਕੀ ਡੋਬ' ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਤੋਂ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਦੂਰ ਰੱਖੋ। ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਫੈਰਾਡੇ ਪਾਉਚ' 'ਚ ਰੱਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਤ ਦੇ ਡੱਬੇ 'ਚ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। 'ਸਪੇਅਰ ਕੀ' ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੋ। ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਹੀਏ ਦਾ ਤਾਲਾ ਅਤੇ ਪਹੀਏ ਦਾ ਕਲੈੱਪ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੇੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਰ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਐਕਟੀਵੇਟਿਡ ਲਾਕ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ 'ਚ ਇੱਕ ਟਰੈਕਰ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਓ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਪਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਹਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

'ਐੱਕਸ' 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਾ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਠੱਪ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਐਲਨ ਮਸਕ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ

ਨਿਊ ਯੋਰਕ : ਐਲਨ ਮਸਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਲੋਗਿੰਗ ਸਾਈਟ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਐੱਕਸ ਦਾ ਸਰਵਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਠੱਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਆਊਟੇਜ ਰਾਤ ਪੌਣੇ 9 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰ ਅਤੇ ਲੌਗਇਨ ਕਰਨ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ। ਤਕਰੀਬਨ 2 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਆਊਟੇਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਹਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਸਕ ਨੇ ਇਸ ਆਊਟੇਜ ਲਈ ਵੱਡੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 7 ਵਜੇ ਵੀ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸਰਵਰ ਡਾਊਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਸੀ। ਰਹੇ ਸਨ। ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਡ 'ਚ ਆਊਟੇਡ ਕਾਰਨ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਪੋਸਟ

ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇਖ ਪਾ ਸਕੇ। ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਕਸ 'ਤੇ 'ਦੁਬਾਰਾ ਲੌਡ ਕਰੋ' ਜਾਂ 'ਮੁੜ ਕੌਂਸ਼ਿਜ਼ ਕਰੋ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਸੇਜ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਆਊਟੇਜ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਇਸ ਆਊਟੇਜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਮਸਕ ਨੇ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬ ਨਾਟਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਨਾਟਕ Forever Queen ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ' ਦਾ ਸਫਲ ਮੰਚਨ

ਅਨਾਮਿਕਾ ਆਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਟਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਨਾਟਕ Forever Queen ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਦਾ ਮੰਚਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਈਮੈਨੂਅਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਾਟਕ 'Forever Queen ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ' ਰਾਹੀਂ ਅੱਜ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੌਰ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਖੁੱਸੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ

ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹਕੂਕ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਉਹ ਮਹਾਨ ਔਰਤ ਸੀ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸ਼ੇਰਨੀ ਵਾਂਗ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਵਾਸਤੇ ਲੜਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਅਖੀਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕਾ ਈਸਾਈ ਬਣੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣਨ ਲਈ ਚਿਣਗ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਿਖਤਕਾਰ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਹੀ ਸੂਤਰਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਨਾਟਕੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿੱਸਾਗੋਈ, ਲੋਕ ਵਾਰ-ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਵਿਧਾ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ ਨੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ

ਨਾਟਕ ਦਾ ਮੰਚਨ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਪੂਰ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਈਮੈਨੂਅਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਬਾਕਮਾਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀਖਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਨਕਲ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪੀ.ਕੇ. ਜੌਹਨ, ਪੰਡਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਵੇਸਰ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਜ, ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਜੀਤ ਵੇਰਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਓਠੀ, ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਲਾਡੀ ਸੈਂਸਰਾ, ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਲਵਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੜਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਡਾ. ਸਰਘੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਗੁੰਦਲ, ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਈਮੈਨੂਅਲ ਸਿੰਘ, ਮਰਕਸਪਾਲ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਡਾ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਆਲਮ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਲੱਕੀ, ਪ੍ਰੋ. ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਵਿੰਡਾ, ਸਾਰੰਗੀ ਵਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾ. ਕਰਨ ਗੁਲਜ਼ਾਰ, ਪ੍ਰੀਆਦੀਪ ਕੌਰ, ਹੈਨਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਕਰਮ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਜੀਆ, ਸਮਰਿੰਧੀ, ਮਾਨਸੀ, ਨਿਕਿਤਾ, ਸੁਰਭੀ, ਸੈਲਿਸ, ਅਚਲ, ਮੁਸਕਾਨ, ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ, ਅਨਮੋਲ ਰਾਣਾ, ਦਿਵਾਂਸੂ, ਪ੍ਰਿੰਸ, ਹਰਨੂਰ ਸਿੰਘ, ਗਤਕਾ ਟੀਮ ਆਦਿ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਘੜੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਲੰਗਾਹ

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ- ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਂਬਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਬਾਦ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ

ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਘੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੀ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਫ਼ਖ਼ਰ-ਏ-ਕੌਮ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਤੀਰਾ ਕਰਨਾ, ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਟਰਸਟ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ। ਨਿਹੰਗ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ: ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ - ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 'ਬਦਲਾਖੋਰੀ' ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਮਾਨ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਆਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਦੇਖੋ, ਇਹ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਧਰਮ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ। ਪਰ ਜੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ।" ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਥੇ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਅਤੇ 'ਤਨਖਾਹ' (ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ) 'ਤੇ ਵੀ ਰਹੋ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।" ਉਧਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਰ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥ ਲਈ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪਿੰਕੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਐੱਸ.ਏ.ਐੱਸ. ਨਗਰ : ਮੁਹਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਸੁਨੰਦਾ ਸ਼ਰਮਾ (33) ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਗਾਇਕਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਟੋਰ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਨੰਦਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਹਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਸੁਨੰਦਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਕਰਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਸ (ਸੁਨੰਦਾ) ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਥਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-70 'ਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਟੋਰ ਬਾਣਾ

ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਓ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਟੋਰ ਬਾਣੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਤੋਂ ਪੱਖ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਸੁਨੰਦਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਗਿੱਲ ਕੋਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੋਸਟ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਟੈਗ ਕੀਤਾ। ਸੁਨੰਦਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀ 'ਮੈਡ-4-ਮਿਊਜ਼ਿਕ' ਉਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤਾ, ਕੀ ਹੈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹਰ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਤੇ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਸੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੁਦ ਡਿਪੋਰਟ ਹੋਣਾ ਵਧੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ੀਆ ਮੈਕਲਾਫਲਿਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਫੌਰਨ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਿਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਕੀ ਹਨ ਨਿਯਮ

ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਨੈਸ਼ਨੈਲਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਂਡ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਸੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਨੈਸ਼ਨੈਲਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 262 ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਵੇਂ 1940 ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ, 14 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਉਹ ਪਰਵਾਸੀ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 30 ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮੁੜ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਤੇ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਨੇ ਆਪਣਾ

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਲਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਰ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤਹਿਤ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ

ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਇਆ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਰਜਿਸਟਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਖ਼ਬਰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਂਡ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਛਪੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ

ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ ਪੀਆਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਕੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸਕਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਬੀਬੀਸੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਰਨਡ ਡੀਬਸਮਨ ਜੂਨੀਅਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੈਨਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਸਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਗੇ। ਖਾਸਕਰ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਤੋਂ ਕਦੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਵਾਪਸੀ

ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਅਤੇ ਬੈਰੀ ਬੁਚ ਵਿਲਮੋਰ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ 19 ਅਤੇ 20 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਰੀਬ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਆਈਐੱਸਐੱਸ) ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ 5 ਜੂਨ 2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਣ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਟਾਰਲਾਈਨਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨਾਲ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਸੀ। ਸਟਾਰਲਾਈਨਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਆਈਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੰਜ ਥਰਸਟਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ, ਜੋ ਯਾਨ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਲੀਅਮ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਯਾਨ ਨੂੰ ਜਲਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਰੁਕ ਗਈ। 61 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਲਮੋਰ ਅਤੇ 58 ਸਾਲ ਦੇ ਸੁਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬੋਇੰਗ ਸਟਾਰਲਾਈਨਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਵਾਂ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪਲਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਲੀਕ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥਰਸਟਰਸ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਇਲੋਨ ਮਸਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 19 ਜਾਂ 20 ਮਾਰਚ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਸਪੇਸਐਕਸ ਕੂਰੂ-9 ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਾੜ

ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜਰੀਏ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਨਿਕ ਹੌਜ, ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਅਤੇ ਬੁਚ ਵਿਲਮੋਰ ਨੇ 4 ਮਾਰਚ 2025 ਨੂੰ ਪੁਲਾੜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 21 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਪੇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੀ ਇਹ ਤੀਜੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਨੌਂ ਵਾਰ ਸਪੇਸਵਾਕ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 62 ਘੰਟੇ 6 ਮਿੰਟ ਸਪੇਸਵਾਕ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਹਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨੇਵੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਪਾਇਲਟ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਵਿਲਮੋਰ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਲੜਾਕੂ ਜੈੱਟ ਪਾਇਲਟ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਪੁਲਾੜ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕੌਣ ਹਨ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼
ਸੁਨੀਤਾ ਲਿਨ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਦੂਜੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਹਨ। ਨਾਸਾ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸੁਨੀਤਾ ਲਿਨ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਪੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ 'ਐਕਸਪੀਡਿਸ਼ਨ-14' ਦੇ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਸੁਨੀਤਾ ਦਾ ਜਨਮ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹਾਯੋ ਵਿੱਚ 1965 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ 1958 'ਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਕ ਪਾਂਡਿਆ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬੋਨੀ ਪਾਂਡਿਆ ਹਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਮਾਈਕਲ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਖੁਦ ਵੀ ਪਾਇਲਟ ਹਨ

ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਸਾ ਨੇ 1998 ਵਿੱਚ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਲੀਮ ਰਿਜ਼ਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਨੀਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਨੇਵਲ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਇੱਕ ਹਨਰਮੈਂਟ ਲੜਾਕੂ ਪਾਇਲਟ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 2700 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਨੌਕਰੀ ਨੇਵਲ ਐਵਿਏਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੁਨੀਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਬਣਾਇਆ ਰਿਕਾਰਡ
ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਆਈਐੱਸਐੱਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਠਹਿਰਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹਿਲਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਸੁਨੀਤਾ ਦਾ ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ 22 ਘੰਟੇ 27 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲਾ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਪੇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਕੈਥਰੀਨ ਬਾਰਨਟਨ ਦੇ ਨਾਮ ਸੀ।

ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਸਾ ਨੇ 1998 ਵਿੱਚ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਲੀਮ ਰਿਜ਼ਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਨੀਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਨੇਵਲ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਇੱਕ ਹਨਰਮੈਂਟ ਲੜਾਕੂ ਪਾਇਲਟ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ 2700 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਨੌਕਰੀ ਨੇਵਲ ਐਵਿਏਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

EVENT
MANAGED BY

LONG ISLAND PUNJABI CIRCLE
PRESENTS

SEMETROPOLITAN

LACC

GRAND
PRIZE

GET A CHANCE TO WIN A CAR
IN VAISAKHI MELA
24 MONTHS LEASE OR EQUIVALENT
AMOUNT CAN BE COLLECTED*

NEW YORK BIGGEST

5th Annual

VAISAKHI MELA IN LONG ISLAND

FREE
ENTRY

... celebrating our rich culture ...

FREE
ENTRY

FUN DAY
FUN DAY
FUN DAY

LIVE MUSIC CONCERT

LIVE PERFORMANCE

KIDS ACTIVITY

VENDORS

LOCATION

SCAN ME

SUN • MAY 18TH, 2025

12:00PM TO 6:30PM

NASSAU COMMUNITY COLLEGE

PARKING
LOT 4A

(RIGHT ACROSS FROM NASSAU COUSEUM)

1 EDUCATION DR, GARDEN CITY, NY 11530

FOR SPONSORSHIP OR MORE INFO CALL

Onkar Singh
212-300-6511

Rajeev Maini
917-335-7133

Jay Singh
516-857-5297

Deepak Bansal
516-304-8808

Jay Sharma
516-808-6440

EVENTMASTER/ © | [f](https://www.facebook.com) | [i](https://www.instagram.com) | [y](https://www.youtube.com) | [p](https://www.pinterest.com) | [in](https://www.linkedin.com) | WWW.EVENTMASTER.NYC

ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਵਿਚਾਲੇ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੰਕਟ ਕਿੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੌਜ਼ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਫ਼ਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਚਾਨਕ ਤੜਕਸਾਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਆ ਗਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਸ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਗੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਤੜਕਸਾਰ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਥਕ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲਏ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਉਧਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ

ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਰਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪਹੁੰਚੇ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹਨੇਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ' ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਨਿਮਾਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਬਲ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਪੰਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਾਹਰਲੀ ਆਫ਼ਤ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਆਫ਼ਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਘਰੇ ਲੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਹੈ ਪੰਥਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵੀ ਫ਼ਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਾਲੇ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਧੀਨੰਗਲ ਸਣੇ 7 ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਜੀਠੀਆ, ਢਿੱਲੋਂ, ਲੋਧੀਨੰਗਲ, ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ, ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਉਧਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਥ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਬਾਗ਼ੀ ਧੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਪੰਥ ਰਤਨ ਫ਼ਖ਼ਰ-ਏ-ਕੌਮ (ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ) ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਪਿੱਛੇ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ 2 ਦਸੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫ਼ਸੀਲ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚੇ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਈ ਜਾ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ (ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਭਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 18 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਧਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਐੱਸਜੀਪੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹੋ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਗੁੱਸਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇੱਕ ਪੰਥਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਆਧਾਰ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ 2015 ਵਾਲੀ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਤੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ ਇਸ ਕਦਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰ ਕੇ 10 ਨਵੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵੀ ਬਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਉਸੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਮੁਤਾਬਕ, ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਤਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉੱਤੇ ਦਬਦਬਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਹੈ। ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮਾਝੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਰੋਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੀ ਤਰਜ਼ਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸਾਸ਼ਤਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਖ਼ਾਲਿਦ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਤਾਬਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸੰਕਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਘੱਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਆਸਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਆਮ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਰ ਕਦਮ ਉਸ ਦੇ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਉਲਟ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰ ਕੇ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਜੇ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੇ ਨਵਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਲਾਏ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਕੌਣ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਰੀ

ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਣ ਹਨ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 40 ਸਾਲਾ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੱਥੇਵਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਗ੍ਰੰਥ - ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਗ੍ਰੰਥ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ ਅਤੇ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ 'ਚ ਵੀ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਐੱਮ ਏ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰੇ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। **ਕੀ ਆਇਆ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ**
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਅੱਜ ਕਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਦੋ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅੱਜ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਕਾਰਨ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ। ਮੇਰੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ 2 ਦਸੰਬਰ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਉਲੇਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿ ਅੱਜ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟੀ ਗਈ। ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੁਆਗਤ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਰੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ। **'ਇਹ ਪਾਵਰ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੈ'**
ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਤਾਂ ਪਾਵਰ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਆਪਣੀ ਪਾਵਰ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਬਹੁਮਤ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਾਂਗੇ।" "ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ 'ਚ ਜਿਹੜੇ ਮੁਖੀ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਹੋਰ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬੋਰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਜੀਠੀਆ ਸਣੇ 7 ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ

ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਧੀਨਗਲ, ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ, ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਇਸ ਬੈਠਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। **ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ**
ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਤਖ਼ਤ ਉੱਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚਲੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਰ ਵਰਕਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪੀੜ ਹੈ।

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। **ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ**
ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਥਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਮਾਯੂਸ ਹੈ। "ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉੱਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। **ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ**
ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜਿਹੜੀ

ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਹੋਈ ਨੂੰ 12-13 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ, ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਲੋਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੋਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ, ਕਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਨਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਟਾਵਾਂਗੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਹੋਈ। ਪਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਗੱਦੀ ਨਹੀਂ। **ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਬੋਲੇ**
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ, ਉਨਾ ਚਿਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੁੱਲਾਂ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰੇ। **7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਫਾਰਮ**
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ

ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਜੋਂ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਵੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਆਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ**
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਅੱਜ ਕਲਾ ਦਿਨ

ਹੈ। ਦੋ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅੱਜ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਕਾਰਨ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ। ਮੇਰੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ 2 ਦਸੰਬਰ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਉਲੇਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿ ਅੱਜ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟੀ ਗਈ। ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੁਆਗਤ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ। **ਨਵੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੌਣ ਹਨ**
ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 40 ਸਾਲਾ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੱਥੇਵਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਗ੍ਰੰਥ - ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਗ੍ਰੰਥ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ 'ਚ ਵੀ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਐੱਮ ਏ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰੇ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਬਣੇਗਾ ਰੋਪਵੇਅ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਿੰਨੇ ਯਾਤਰੀ ਜਾ ਸਕਣਗੇ, ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਤੇ ਕੀ ਰਹੇਗਾ ਰੂਟ

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸੂਬੇ ਦੇ ਚਮੋਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 15,000 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਾਰਨ ਅੱਖਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਕੁਝ ਸੌਖਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਲਈ ਦੋ ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਪਵੇਅ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਤੋਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਨਪ੍ਰਯਾਗ ਤੋਂ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਤੱਕ ਵੀ ਇੱਕ ਰੋਪਵੇਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੋਪਵੇਅ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਰੋਪਵੇਅ ਬਾਰੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਵਭੂਮੀ ਉੱਤਰਾਖੰਡ 'ਚ ਦੋ ਨਵੇਂ ਰੋਪਵੇਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋਨਪ੍ਰਯਾਗ ਤੋਂ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਅਤੇ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਤੋਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸੌਖੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿੰਨਾ ਖ਼ਰਚਾ ਆਵੇਗਾ ਰੋਪਵੇਅ 'ਤੇ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸੂਚਨਾ ਬਿਊਰੋ (ਪੀਆਈਬੀ) ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਰੋਪਵੇਅ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 2730.13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਰੋਪਵੇਅ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 12.4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਬਿਲਡ, ਫਾਈਨਾਂਸ, ਓਪਰੇਟ ਐਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (ਡੀਬੀਐੱਫਓਟੀ) ਮੌਡ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੋਪਵੇਅ ਨੂੰ ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਤੋਂ ਘੰਗਰੀਆ ਤੱਕ ਕਰੀਬ 10.55 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰੋਪਵੇਅ ਮੌਨੋਕੇਬਲ ਡੀਟੈਚੇਬਲ ਗੌਡੌਲਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਘੰਗਰੀਆ ਤੋਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਨਤ ਟਾਈਕੋਬਲ ਡੀਟੈਚੇਬਲ ਗੌਡੌਲਾ (3ਐੱਸ) ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ 1.85 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰੋਪਵੇਅ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਰੀਬ 11000 ਯਾਤਰੀ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਉਣਚਾਰੀ, ਯਾਤਰਾ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ

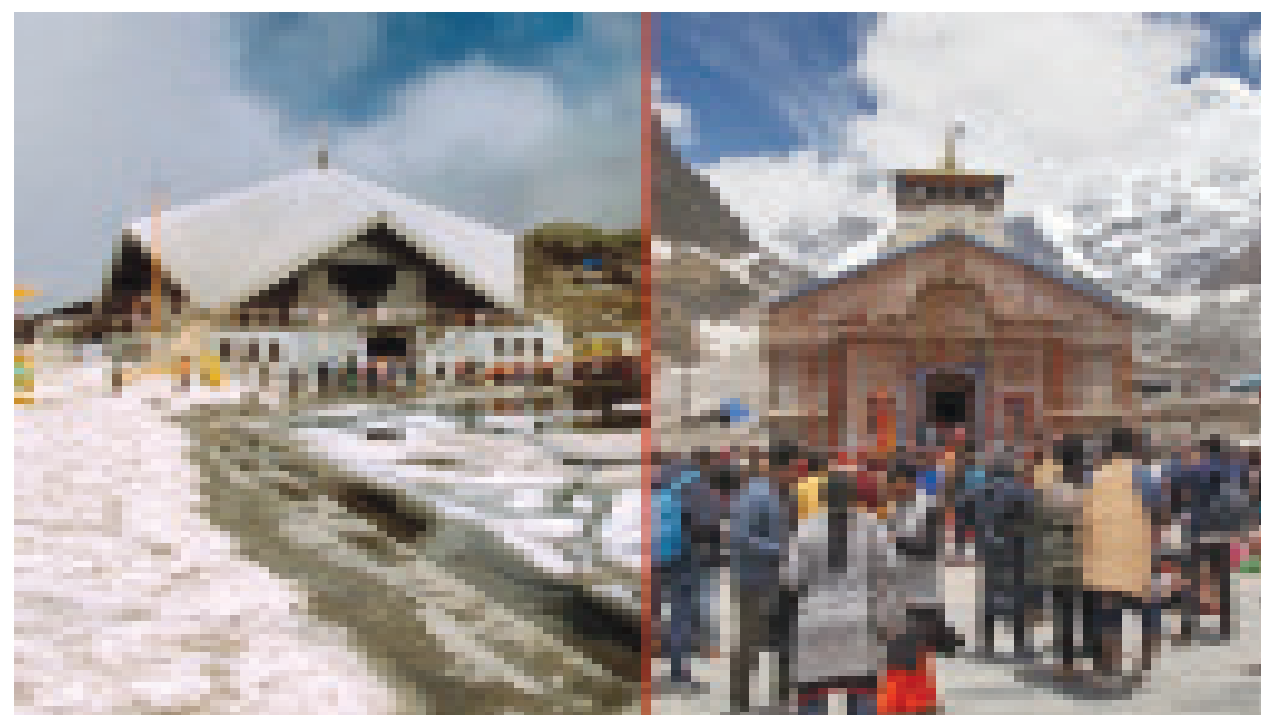
ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਰੋਪਵੇਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ, ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਸਾਰੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਢਾਂਚਾਗਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਹੇਮਕੁੰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸੋਨਪ੍ਰਯਾਗ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਰੋਪਵੇਅ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 12.9 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਵੇਗੀ। ਹੇਮਕੁੰਟ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ।
ਕਰੀਬ 2 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਰ ਸਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹੇਮਕੁੰਟ
ਪੀਆਈਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 1.5 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਚਮੋਲੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 6 ਤੋਂ 7 ਮਹੀਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਲਗਭਗ 20 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ।
ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਗਣੀ ਤੋਂ ਵਧਣ ਦੀ ਆਸ
ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇੰਦਰਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਰੋਪਵੇਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, 2022 ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੋਪਵੇਅ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਟੈਂਡਰ ਕੈਂਸਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਬਿੰਦਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਰੋਪਵੇਅ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੇਮਕੁੰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣਗੇ। ਉਹ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਲਈ ਵੀ ਆਸਵੰਦ ਹਨ। ਬਿੰਦਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 14 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਦਰੀਨਾਥ ਤੱਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਅੱਖਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਪਵੇਅ ਬਣਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਤਾਂ 50 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਹੁਣ ਹੇਮਕੁੰਟ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਗੇ। ਬਿੰਦਰਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਪਵੇਅ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੇਮਕੁੰਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਦਾ ਪੁਲ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਫ਼ੌਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 25 ਮਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।
ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਤੋਂ 21 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਅੱਖਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਚੜ੍ਹਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪੈਦਲ ਜਾਂ ਪਾਲਕੀ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸੂਬੇ ਦੇ ਚਮੋਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 15,000 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਮਕੁੰਟ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਝੀਲ ਹੈ ਜੋ ਸੱਤ ਚੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਈ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਮਹੀਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਲਗਭਗ 1.5 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਯਾਤਰੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਹਿਮਾਲਿਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਹਾਸਿਲ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਪਾਰਕ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਸੱਤ ਬਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ' ਸਥਾਨ ਸੀ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਤੀਹਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਸੰਤ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੋਦਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ

ਸੀ। ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੋਦਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਥਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੇਮਕੁੰਟ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 6,000 ਫੁੱਟ ਦੇ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਅਤੇ 10,500 ਫੁੱਟ ਦੇ ਗੋਵਿੰਦ ਧਾਮ ਸਣੇ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ 'ਚ ਉਤਸ਼ਾਹ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੁੱਡਾ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੀਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਹੇਮਕੁੰਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੇਮਕੁੰਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਵਿੰਦਘਾਟ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਤੜਕੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘਾਟ 'ਤੇ ਰਾਤ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਸਵੇਰ ਚਾਰ ਵਜੇ ਹੀ ਗੋਵਿੰਦ ਧਾਮ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, 'ਰਾਹ ਸੌਖਾ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਗਰਿੱਲ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਡਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਫਿਰ ਵੀ ਸੌਖਾ ਸੀ ਪਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਪਾਲਕੀਆਂ ਜਾਂ ਖੱਚਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਹੈ। ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਰੋਪਵੇਅ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਲੰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੇਮਕੁੰਟ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਵੀ ਰੋਪਵੇਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਨ। ਸਤਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਕੂਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਭਵ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਪਹਾੜੀ ਸਫ਼ਰ ਪੈਦਲ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਤਵੀਰ ਆਸਵੰਦ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਰੋਪਵੇਅ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੈ ਜਾ ਸਕਣਗੇ।

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
*****
Jaswinder Singh New Jersey
*****
- Mindi Manak
NewYork
*****
- Jagjit Singh Dasuya
*****
- Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago
*****
- G. S Singh Punjab
*****
- Sujan Nag, USA
*****
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
*****
- Sarabjit Kaur Punjab
*****
- Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

*****
Sunil Kumar Gund
(Journalist) India
*****

Raj Rani
Video editor
*****

Jagmeet Kaur
97817-41631
*****

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ
ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ
ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ
ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਤਰਜਮਾ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾੱਟ ਛਾੱਟ
ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ
ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ,
ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ
ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally libel for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਸਾਰਥਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਧੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ?

ਸਿਰਫ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਅੱਠਤਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਛਾਤੀਆਂ ਪਿੱਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣ। ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੱਠਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸਮਾਨਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਸਮਝਕਤੀਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਕਤ ਬਣਾਉਣ, ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣ, ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਗੁਨਰ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 48% ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 15% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਲਹਿਦਗੀ ਪੁਰਖ-ਸੱਤਾਤਮਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਠਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਬੈਨੀਫਿਟ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 2017 ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਲਾਗੂਕਰਨ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਸਮਝਕਤੀਕਰਨ ਦੀ ਕੜੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਲਿੰਗ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾ, ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਸਮਝਕਤੀਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ

ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਕਤ ਬਣਾਉਣ, ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣ, ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਗੁਨਰ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀਆਂ ਲਚਕਦਾਰ ਕੰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਠਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ POSH ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਸ਼-ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਕਸਰ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੀਤੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਝਕਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਲਿੰਗ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। 2024 ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਰਾਬਰਤਾ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੋਵੇਂ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਅੱਠਤਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ 2017 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਰਾਗ ਬਾਨੋ ਕੇਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਸਲਿਮ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਰਾਬਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2020 ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਮਹਿਲਾ ਸਮਝਕਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਲਈ 33% ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਠਤਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਗੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉੱਦਮਤਾ ਸਹਾਇਤਾ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਉੱਦਮਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਰਸੱਤਾਤਮਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਕੂਲੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਆਡਿਟ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਜਣੇਪਾ ਅਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਦਾ। ਲਿੰਗ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਸੁਧਾਰਾਂ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਆਰਥਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣੇਗੀ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸੌਰਭ

Preetnama Talk Show

News

Social

Political

Talk Show

Music

Interview

Current Issue

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Host : Pritpal Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ट्रंप के सामने भिड़े मस्क और रुबियो, क्या टूट सकती है ट्रंप और मस्क की जोड़ी ?

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप ने गुरुवार को एलन मस्क और सरकारी खर्च और कर्मचारियों की संख्या में कटौती के उनके प्रयासों पर चर्चा करने के लिए गुरुवार को कैबिनेट मंत्रियों की एक बैठक बुलाई थी। मीडिया में आई खबरों के अनुसार, इस बैठक के दौरान नेताओं में तीखी बहस हुई। न्यूयॉर्क टाइम्स की खबर के अनुसार, मस्क ने विदेश मंत्री मार्को रुबियो पर विदेश विभाग में पर्याप्त स्टाफ की कटौती करने में विफल रहने का आरोप लगाया। खबरों के अनुसार, मस्क ने इस दौरान मार्को रुबियो की उनके काम के लिए तारीफ नहीं की और कहा कि वो टीवी पर ही अच्छे हैं।

परिवहन मंत्री से हुई मस्क की बहस
एलन मस्क की इस दौरान परिवहन मंत्री सीन डफ़ी के साथ भी बहस हुई। ये बहस इस बात पर हो रही थी कि पहले से ही फ़ेडरल एविएशन एडमिनिस्ट्रेशन में ट्रेफ़िक कंट्रोलर्स की संख्या कम है और ऐसे में मस्क के डिपार्टमेंट ऑफ़ गवर्नमेंट एफ़िशिएंसी (डीओजीई) ने इसमें भी कटौती करने की कोशिश की। जनवरी में डोनाल्ड ट्रंप के राष्ट्रपति बनने के बाद से अमेरिकी एयरलाइन की दो

दुर्घटनाएं हो चुकी हैं, जिसके बाद से डफ़ी के मंत्रालय में पूछताछ और बढ़ गई है। खबरों के अनुसार, राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप ने इस बहस में बीच-बचाव करते हुए ये स्पष्ट किया कि वे अब भी डीओजीई का समर्थन करते हैं, लेकिन अब से फ़ैसला लेने का काम मंत्रियों के पास ही होगा और मस्क की टीम का काम सिर्फ़ सलाह देना होगा। विदेश मंत्रालय की प्रवक्ता ने न्यूयॉर्क टाइम्स को बताया कि मंत्रिमंडल की बैठक में चर्चा काफी अच्छी रही। बीबीसी ने व्हाइट हाउस से इस पर टिप्पणी करने के लिए संपर्क किया था, लेकिन उन्होंने अब तक इस पर प्रतिक्रिया नहीं दी है। बैठक के बाद ट्रंप ने ओवल ऑफ़िस में कहा कि कैबिनेट सदस्य इस पर फ़ैसला लेंगे कि कहां कटौती करनी है, लेकिन अगर वो ऐसा नहीं कर सकेंगे तो एलन मस्क कटौती करने का काम करेंगे। ट्रंप ने कहा, मेरी एक बैठक हुई है। मैंने कहा कि मैं चाहता हूँ कि कैबिनेट सदस्य पहले कटौती करें। अगर वो ऐसा करें तो बेहतर होगा, लेकिन अगर वो कटौती नहीं करेंगे तो एलन मस्क ये काम करेंगे।

ट्रंप ने दी छुरी प्रयोग करने की सलाह

जल्दबाजी में हुई ये बैठक इस बात का सबूत हो सकती है कि उनके प्रशासन के शुरुआती सप्ताहों में डीओजीई के ज़रिए स्पेसएक्स और टेस्ला प्रमुख एलन मस्क की मिली व्यापक शक्तियों को राष्ट्रपति ने कम करने का निर्णय लिया हो। गुरुवार को हुई इस बैठक के बारे में ट्रंप ने पहली टिप्पणी अपने सोशल मीडिया साइट ट्विटर पर की। हालांकि इससे पहले मीडिया रिपोर्ट्स में इसका खुलासा हो चुका था। ट्रंप ने कहा कि उन्होंने अपने मंत्रियों को डीओजीई के साथ मिलकर खर्च में कटौती के उपायों पर काम करने का निर्देश दिया है। उन्होंने लिखा, जैसे-जैसे मंत्री अपने विभागों में काम करने वाले लोगों के बारे में जानेंगे और समझेंगे, वे इस बारे में सटीक निर्णय ले सकेंगे कि कौन रहेगा और कौन जाएगा। साथ ही उन्होंने कहा कि उन्हें हथौड़ा नहीं बल्कि सर्जिकल नाइफ़ का उपयोग करना चाहिए। कुछ ही सप्ताह पहले, मस्क ने कंजर्वेटिव्स के एक सम्मेलन में एक चमकदार चैनसॉ (आरा मशीन) लहराई थी। इसे सरकारी खर्च में कटौती की आक्रामक कोशिशों के स्पष्ट प्रतीक के तौर पर देखा गया। इस बात से डेमोक्रेट

क्या टूट सकती है मस्क और ट्रंप की जोड़ी ?

इन मामलों को देख रहे कई न्यायाधीश पहले ही डीओजीई प्रभारी और अरबपति मस्क के व्यापक अधिकारों के बारे में चिंता व्यक्त कर चुके हैं। मंगलवार को कांग्रेस को संबोधित करते समय ट्रंप की टिप्पणियों से यह चिंता और बढ़ सकती है। मस्क और ट्रंप ने अब तक एक मज़बूत साझेदारी पेश की है, इनमें से एक दुनिया के सबसे अमीर व्यक्ति है तो दूसरा अमेरिका के सबसे शक्तिशाली राजनेता है। वॉशिंगटन में महीनों से इस बात पर अटकलों का दौर जारी है कि क्या यह साझेदारी आख़िर में टूट सकती है। इन अटकलों के बीच दोनों के बीच नज़दीकी के नए संकेत भी सामने आते रहे हैं। शुक्रवार की रात को मस्क को राष्ट्रपति के साथ एयरफ़ोर्स वन विमान में सवार होते हुए देखा गया। सप्ताहांत में वो फ्लोरिडा स्थित ट्रंप के मार-ए-लागो स्थित घर पर रहेंगे। बंद कमरे में हुई कैबिनेट मंत्रियों की बैठक में मस्क और अन्य नेताओं के बीच हुई बहस, इस मज़बूत नींव में पहली दरार हो सकती है, लेकिन यह बात साफ़ है कि ट्रंप अभी भी मस्क का व्यापक कोशिशों और लक्ष्यों का समर्थन करते हैं। भले ही वो खुद आने वाले दिनों में आरा मशीन की बजाय सर्जिकल नाइफ़ का उपयोग करना पसंद करें।

नाराज़ हो गए थे और ट्रंप प्रशासन के कुछ अधिकारी चिंतित हो गए थे।

मस्क ने इस्तीफ़े के बदले एकमुश्त रकम का ऑफ़र दिया

एलन मस्क की टीम ने देश के लाखों संघीय कर्मचारियों को आधिकारिक सरकारी अकाउंट से कई ईमेल भेजे थे। इसमें उन्हें इस्तीफ़े के बदले कई महीनों का वेतन (एकमुश्त रकम) देने की बात कही गई थी। इसके साथ ही इसमें कर्मचारियों को यह भी निर्देश गया कि वह बताएं कि उन्होंने सप्ताहभर में क्या काम किया। ऐसा न करने पर उन्हें नौकरी से निकालने की बात की गई थी। कुछ एजेंसियों ने अपने कर्मचारियों से कहा कि वो इस ईमेल पर ध्यान न दें। डीओजीई ने कई ऐसे नवनि्युक्त सरकारी कर्मचारियों को बर्खास्त करने का भी आदेश दिया, जो प्रोबेशन पर थे और जिन्हें पूर्ण सिविल सेवा सुरक्षा नहीं मिली थी। इस आदेश को कुछ सरकारी एजेंसियों ने ये कहते हुए रद्द कर दिया कि उन्हें कर्मचारियों की ज़रूरत है। इनमें परमाणु हथियार सुरक्षा

की ज़म्मेदारी संभाल रहे कर्मचारी भी शामिल थे।

क्या न्यायालय के डर से ट्रंप ने पीछे खींचा कदम?

शुक्रवार को ओवल ऑफ़िस के एक कार्यक्रम के दौरान ट्रंप ने कैबिनेट मीटिंग के बारे में पूछे गए सवालों का जवाब दिया और इस मीटिंग में हुई तीखी नोकझोंक की जानकारी दी। उन्होंने ज़ोर देकर कहा कि बैठक में कोई टकराव नहीं हुआ। उन्होंने मार्को रुबियो और एलन मस्क की तारीफ करते हुए कहा कि दोनों के बीच बहुत बढ़िया रिश्ता है। गुरुवार को ट्विटर सोशल पर किए गए ट्रंप के पोस्ट के बाद विभागों के प्रमुखों को मस्क के खिलाफ़ जवाबी कार्रवाई करने का अधिक अधिकार मिल गया है। यह ट्रंप प्रशासन को उन मुक़दमों से बचाने का भी प्रयास हो सकता है, जिसमें यह आरोप लगाया गया है सरकार में एलन मस्क के पास इतनी अधिक शक्ति है जो किसी और कैबिनेट मंत्री के पास नहीं है, और उनकी कार्रवाई पर न तो सीनेट की समीक्षा होती है और न ही उसे कोई अनुमति देता है।

फ्लू संक्रमण और सर्दी जुकाम में ऐसे मिलेगी राहत

जुकाम होने के प्रमुख कारणों में वायरल इन्फेक्शन, मौसम का बदलना, ठंडी हवा का लगना, अनुपयुक्त आहार, व्यायाम का अभाव, मांसपेशियों का शिथिल पड़ना, कब्ज की शिकायत आदि प्रमुख हैं। योग के नियमित अभ्यास से इस समस्या की चपेट में आने से बचा जा सकता है।

योग शरीर और मन, दोनों को संतुलित, समन्वित तथा क्रियाशील रखता है। इसके नियमित अभ्यास से रोग प्रतिरोधक क्षमता बढ़ती है, जिसके कारण सर्दी-जुकाम की समस्याओं का सामना कम करना पड़ता है। सर्दी-जुकाम से पीड़ित लोग कुछ सावधानियां बरतकर और तबियत में कुछ सुधार आने के बाद योग का अभ्यास करके जुकाम से राहत पा सकते हैं।

उपवास है बेहतर विकल्प
सर्दी-जुकाम तथा वायरल इन्फेक्शन आदि की स्थिति में यौगिक क्रियाओं का अभ्यास नहीं करना चाहिए। ऐसी स्थिति में उपवास सबसे बेहतर विकल्प है। उपवास या आहार नियंत्रण द्वारा इस समस्या को पूरी तरह टाला जा सकता है। जैसे ही रोग के प्रारंभिक लक्षण दिखें, यदि संभव हो तो दिन भर का

या एक समय का भोजन त्याग दें। रोग की तीव्रता तुरंत आधी हो जाएगी। साथ में दिन भर हल्के गर्म पानी का सेवन करते रहें। अदरक, काली मिर्च, दालचीनी तथा मेथी की चाय नियमित अंतराल पर पिएं और आराम करें। केवल एक दिन उपवास, पूर्ण विश्राम तथा योगनिद्रा के अभ्यास से सर्दी-जुकाम को ठीक किया जा सकता है। स्वस्थ होने पर यदि कुछ यौगिक क्रियाओं का अभ्यास किया जाए तो रोग के बाद की कमजोरी व पीड़ा को कम तो किया ही जा सकता है, साथ में भविष्य में होने वाले किसी भी रोग की आशंका को भी टाला जा सकता है।

करें ये योगासन
जुकाम ठीक होने के बाद शुरुआत में हल्के आसन जैसे पवनमुक्त्यासन, वज्रासन, शशांकासन, मेरुक्यासन, धनुरासन, भुजंगासन आदि का ही अपनी क्षमता को ध्यान में रखते हुए अभ्यास करें। धीरे-धीरे जैसे शरीर की क्षमता में वृद्धि हो, अभ्यास में जानुशिरासन, सुप्त वज्रासन, ताड़ासन, अर्धमत्स्येन्द्रासन, त्रिकोणासन आदि को जोड़ देना चाहिए। यदि सूर्य नमस्कार का नियमित अभ्यास किया

जाए तो सर्दी-जुकाम, खांसी आदि के साथ-साथ अन्य रोगों की आशंका भी कम हो जाती है।

जुकाम, खांसी, बुखार (वायरल) के ठीक होने पर सरल कपालभाति तथा नाडीशोधन प्राणायाम का अभ्यास करने से कमजोरी, रोग प्रतिरोधक क्षमता, उत्साह एवं स्वास्थ्य में लाभ मिलता है। नियमित प्राणायाम करने से बंद नाक और कफ से होने वाली समस्या में भी राहत मिलती है। योगासन की शुरुआत कर रहे हैं तो विशेषज्ञ की देख-रेख में ही करें। नाडीशोधन प्राणायाम की अभ्यास विधि-सिद्धासन, पद्मासन या सुखासन में रीढ़, गला व सिर को सीधा कर बैठ जाएं। दाईं नासिका को बंद कर बाईं नासिका से गहरी, धीमी व लंबी सांस अंदर लें। उसके बाद बाईं नासिका को बंद कर दाईं नासिका से लंबी-गहरी तथा धीमी सांस बाहर निकालें। इसके तुरंत बाद इसी नासिका से श्वास लेकर बाईं नासिका से प्रश्वास करें। यह नाडीशोधन प्राणायाम की एक आवृत्ति है। शुरुआत में 10 आवृत्तियों का अभ्यास करें। धीरे-धीरे इसकी आवृत्तियों की संख्या बढ़ा कर 24 तक कर लें।

हमें हमेशा से यह पता है कि हम जब छींकते हैं या खांसते हैं तब सर्दी-जुकाम का वायरस फैलता है। छींकने या खांसने से हवा में सैकड़ों कण फैल जाते हैं और हम जब सांस लेते हैं तो यही वायरस हमारे शरीर में प्रवेश कर जाता है। एक से चार दिन के भीतर पूरे शरीर में यह फैल जाता है। इसे हम कॉमन कोल्ड या अपर रेस्पिरेटरी इन्फेक्शन (संक्रमण) कहते हैं। अब एक नये अध्ययन में यह सामने आया है कि बीमार व्यक्ति के मात्र सांस लेने से भी

सर्दी-जुकाम फैल सकता है। शोध में पाया गया है कि सर्दी-जुकाम से पीड़ित व्यक्ति के मात्र सांस लेने से वायु में वायरस फैल जाते हैं। जिससे सर्दी-जुकाम का खतरा बढ़ जाता है।

सर्दी-जुकाम एक हल्की तथा सामान्य शारीरिक गड़बड़ी है, जो आमतौर पर एक हफ्ते में खुद ही ठीक हो जाती है। लेकिन कई बार जरूरी सावधानी न बरतने के कारण यह फ्लू, ब्रॉकाइटिस, ब्रॉकोनिमोनिया आदि का रूप भी धारण कर सकती है। सर्दी-

मोटापे से इस प्रकार करें बचाव कई रोगों की जड़ है मोटापा

बिजी लाइफस्टाइल में हमें अपनी सेहत पर ध्यान देने का वक्त ही नहीं मिलता। इस वजह से ज्यादातर लोग मोटापे का शिकार बन जाते हैं। मोटापा सबसे ज्यादा हमारे पेट पर नजर आता है। यह स्वास्थ्य के लिए खराब तो है ही, देखने में भी काफी बुरा लगता है। मोटापे के बड़े कारणों में खाने-पीने की आदतों में बदलाव न करना और एक्सरसाइज के लिए समय न निकाल पाना है। हमारा अस्त-व्यस्त रूटीन हमारी इस परेशानी की सबसे बड़ी वजह है। अगर आपके पास भी समय नहीं है तो परेशान ना हों, क्योंकि आज हम आपको बता रहे हैं कि डाइटिंग और एक्सरसाइज किए बिना आप किस तरह अपने वजन को कम कर सकते हैं। आपको बस अपनी कुछ आदतों में सुधार करने की जरूरत है।

सोने का सही तरीका-सोने का तरीका हमारी बहुत सी परेशानियों को दूर करने में मददगार होता है। सामान्य रूप से एक शख्स को सात से आठ घंटे की नींद जरूर लेनी चाहिए। आज के समय में बेहद व्यस्त दिनचर्या के चलते ज्यादातर लोग पर्याप्त नींद नहीं ले पाते हैं और ये भी मोटापे की एक प्रमुख वजह है। सोडा पीने की जगह पानी अपनाएं अगर आपको सोडा और दूसरे सॉफ्ट ड्रिंक पीना पसंद है तो यह आपके मोटापे की प्रमुख वजह हो सकता है। इन पेय-पदार्थों में पर्याप्त मात्रा में कैलोरी होती है जिससे वजन बढ़ना तय है। तो ऐसे में अब अगर आपको जब भी प्यास लगे तो सॉफ्ट ड्रिंक की जगह सादा पानी पिएं। सीधे खड़े रहकर-अगर आपको अपना बढ़ा हुआ पेट अजीब नजर आने लगा है तो आज से सीधे खड़े होने की आदत डाल लीजिए।

योग से मिलेगी खर्राटों की समस्या से तुरंत निजात

अगर आप अपने खर्राटों को लेकर परेशान हैं तो इसके लिए अपने रहन-सहन में आपको बदलाव करना होगा। कई बार एंटी स्नोरिंग उपकरणों व दूसरे तरीकों के इस्तेमाल से भी लोगों को मनचाहा लाभ नहीं मिला है। वहीं जीवनशैली में कुछ बदलाव कर खर्राटों की समस्या को काफी हद तक कम किया जा सकता है। इस बदलाव को कारगर करने में योग अहम भूमिका निभा सकता है। यह सबसे आसान और मजेदार विकल्पों में से एक है। योग करने से खर्राटों की समस्या से तुरंत निजात मिल सकती है। हालांकि, दूसरे तरीकों की तरह ही अगर योग को भी दैनिक क्रिया के तौर पर जारी रखा जाएगा तो बदलाव अधिक सहज होते जाएंगे।

योग से कैसे कम होते हैं खर्राटे
योग आसनों की मदद से रक्त संचार और फेफड़ों की क्षमता बढ़ती है। इस बात का भी ध्यान रखा जाता है कि एयर पैसेज पूरी तरह से खुला रहे। योगासन गले और चेहरे की मांसपेशियों को मजबूत करने में भी मदद

करते हैं। इन प्रभावों से खर्राटों की समस्या

को कम या पूरी तरह से खत्म करने में मदद मिलती है। पैरों को मोड़कर आराम से बैठ जाएं (पालथी मारकर)। आंखें बंद कर नाक से गहरी सांस लें। कर्कश आवाज निकालते हुए नाक से सांस लें। गर्दन की मांसपेशियों को कॉन्ट्रैक्ट करें और जब तक हो सके, सांस को रोके रहें। एक नथुने को पकड़ते हुए दूसरे से सांस छोड़ें। फिर दूसरे को पकड़ें और पहले से सांस छोड़ें। इस व्यायाम को दिन में तीन से पांच बार दोहराएं।

जमीन पर चटाई बिछाकर पालथी मारकर बैठें। रीढ़ की हड्डी व सिर बिलकुल सीधा होना चाहिए और चेहरा सामने की ओर रखें। एक गहरी सांस लें और जब तक हो सके, उसे रोक कर रखें। इस दौरान प्राण (जो ऊर्जावान सांस आपने ली है) के बारे में

सोचते रहें। धीरे-धीरे सांस छोड़ें। सांस छोड़ने का समय सांस लेने के समय से अधिक होना चाहिए।

भ्रामरी या हर्मिंग बी की मुद्रा सीधे बैठें और तर्जनी उंगलियों को कानों पर रखें। गहरी सांस अंदर लें, उसे छोड़ते समय कार्टिलेज को धीरे से दबाएं। आप चाहें तो कार्टिलेज को दबाए रखें या मधुमक्खी जैसी तेज आवाज निकालते हुए उस पर उंगली रखते व हटाते रहें। फिर से सांस लें और इस प्रक्रिया को 6-7 बार दोहराएं।

सांस लेने से शुरुआत करें, गले के पीछे वाले हिस्से को खींचते हुए आपकी सांस धीमी व रिलैक्स्ड होनी चाहिए। सांस लेते समय स्थिर हिंसिंग आवाज निकालें, यह ध्वनि धीमी व कान को अच्छी लगने वाली होनी चाहिए।

दर्द से राहत देता है गुड़ और जीरे का सेवन

बदलते मौसम में शरीर का दर्द होना आम बात है। मौसम बदलते ही सर्दी-जुकाम, बुखार और शरीर दर्द की समस्या होने लगती है। इन समस्याओं से निजात दिलाने में बेहद असरकारी उपाय हैं गुड़ और जीरे का पानी का सेवन। बदलता मौसम जहां एक ओर आपके मूड को बदल देता है, वहीं, दूसरी ओर यह सेहत पर भी असर डालता है। अक्सर इस दौरान तबियत खराब होने पर हम सीधा डॉक्टर के पास चले जाते हैं और बेहद गर्म दवाएं ले लेते हैं, जो सेहत पर कई तरह के साइड इफेक्ट भी डालती हैं। क्या हो अगर हम आपको इस बदलते मौसम में सेहतमंद रहने का एक असरकारी और स्वादिष्ट उपाय बताएं। यह उपाय है गुड़ और जीरा। जी हां, इनका इस्तेमाल कर आप सेहतमंद बने रह सकते हैं। जीरे को आमतौर पर मसाले के रूप में इस्तेमाल किया जाता है, वहीं गुड़ खाने से शरीर में खून बढ़ता है और ये दोनों मिल कर दर्द से राहत दिलाते हैं।

हर दर्द का इलाज है गुड़ और जीरे के घरेलू नुस्खे
एनिमिया: गुड़ और जीरे के सेवन से शरीर का दर्द तो कम होता ही है साथ

ही खून की कमी या एनिमिया की समस्या से भी छुटकारा दिलाता है। पेट गैस: गुड़ और जीरे का पानी पीने से पेट गैस, पेट दर्द अपचन जैसी समस्याओं से छुटकारा मिलता है।

इम्यून सिस्टम: जीरा और गुड़ पानी पीने से इम्यून सिस्टम मजबूत होता है गुड़ शरीर के अंदर की गंदगी को साफ कर इम्यून सिस्टम को मजबूत बनाता है। पीरियड्स - में पीरियड्स का अनियमित होना महिलाओं में बड़ी समस्या बनता जा रहा है। गुड़ और जीरे के सेवन से पीरियड्स में फ्लयदा मिलता है। बुखार और सिरदर्द: सिरदर्द और बुखार में गुड़ और जीरे का पानी पीने से इस समस्या से राहत पायी जा सकती है।

कैसे बनाए गुड़ और जीरे का पानी
गुड़- 100 ग्राम
एक छोट्ट चम्मच जीरा
विधि - एक बर्तन लें। उसमें 2 गिलास पानी डाल कर गर्म कर लें। उसमें गुड़ और जीरा डाल दें, गुड़ और जीरे को उबाल लें। जब अच्छे से उबल जाए, तो उसे नीचे उतार कर ठंडा होने दें। उसके बाद उस पानी को छानकर रख लें।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

Health problems that arise from consuming processed, fast foods

Fast food is made to be consumed quickly and taste delicious and is overcooked, highly processed, and high in fiber. The human body is made of unprocessed, highly fibrous, and minimally cooked foods, so they are completely unsuitable. Sugar spikes from fast food lead to insulin resistance, weight gain, fat synthesis, and diabetes. The expanding fast food industry in India includes restaurants serving idli, vada and dosa, McDonald's burgers, Domino's pizza, panipuri-chatamsala kiosks, and pavbhaji-samosa carts. Both obesity and diabetes are on the rise. Our body needs healthy cholesterol, which can be obtained from foods like butter, milk, and eggs. But our body is harmed by bad cholesterol. The cooking oil used to prepare fast food on the street has high triglyceride (bad cholesterol) content, which can lead to dangerous diseases if consumed. Fast food restaurants also add flavors and aromas, making it incredibly delicious and almost addictive. Ayurvedic and sattvic diets which are a major part of Hindu customs are being replaced by modern diets. Traditional eating practices, family meals, and social bonding are all being affected by fast-food culture. The way people eat together has changed as a result of the rise of eating alone and online food delivery services like Swiggy and Zomato.

India's food culture is changing as a result of globalization, urbanization and changing lifestyles, which are causing major socio-economic and cultural changes. The younger generation in India is increasingly consuming fast food, which is leading to a number of health problems, such as obesity, type 2 diabetes, and cardiovascular disorders. Fast food often contains large amounts of calo-

ries, sugar, sodium, and bad fats, which can lead to poor eating habits and nutritional deficiencies. It can also result in a sedentary lifestyle, which will increase risks to one's health. This trend has the potential to put pressure on healthcare systems over time and affect the general quality of life of generations. Because it promotes obesity, poor nutrition, and unhealthy eating patterns, fast food consumption can hurt children's health and eating habits. Fast food, which is high in calories, sugar, and bad fats, increases the risk of developing chronic diseases such as diabetes and heart disease and leads to weight gain. Frequent consumption of fast food makes children prefer processed foods over healthy foods, which reduces their chances of eating a balanced diet and choosing nutritious food. Nowadays, many young people prefer fast food because it is convenient, tasty and quick to prepare. They continue to eat it even though they are aware of its negative health effects. In a busy lifestyle, it is convenient to eat fast food as quickly as possible. They follow the crowd because their friends may also like it.

Fast food restaurants also add flavors and aromas, making it incredibly tasty and al-

-- Dr. Satyawan Saurabh,
9466526148,01255281381

most addictive. Even after knowing about its unhealthy elements, such as excess fat and sugar, people find it difficult to resist the craving for fast food. Fast food companies use deceptive advertising to make their products appear cool and fun, which is another factor. Celebrities and memorable slogans are used to attract attention, especially from young people. Despite their intelligence and education, people sometimes prefer to eat fast food rather than considering the possible harmful effects on their health. They act as if they know it is not the best option, but they still choose it because it is so simple and attractive. Therefore, many people still find themselves attracted to fast food, even though they know its disadvantages. Eating habits are changing as people are choosing convenience food over home-cooked meals. According to the National Family Health Survey, young people in urban areas are eating more processed foods. Traditional

cereals like millet are being replaced by refined cereals and packaged foods. To promote the consumption of millets, the government has launched the International Year of Millets in 2023. The growing number of processed, high-fat, high-sugar Western diets is replacing traditional balanced diets. The rapid growth of McDonald's, KFC, and Domino's has changed urban eating habits in India.

Due to the homogenization of food culture caused by globalization, regional cuisines are losing their distinctiveness. Fermentation-based diets and other traditional cooking techniques are falling out of favor in Northeast India. Due to changing food habits, culinary traditions of festivals and religions are losing their significance. Ayurvedic and sattvic diets which are a major part of Hindu rituals are being replaced by modern diets. Traditional food practices, family meals, and social bonding are all affected by the fast-food culture. Eating alone and social gatherings have changed as a result of the rise of online food delivery services like Swiggy and Zomato. Street vendors and indigenous food artisans face

challenges as a result of global food chains. UNESCO has acknowledged Mumbai's street food culture, but urban modernization is threatening it. Malnutrition and health impacts: As a result of eating more processed food, heart disease, diabetes, and obesity have increased. Changes in dietary habits have led to 101 million diabetics in India. Changes in consumption patterns have led to a decline in demand for traditional crops, which has impacted farmers' profits. According to Niti Aayog (2022), crop diversification is important to sustain the rural agricultural economy. Small-scale food businesses, traditional eateries, and neighborhood food vendors are all affected by global food chains.

Due to the 2017 food licensing regulations, small, traditional restaurants had to close. Farm-to-table programs and organic farming counter-movements are beginning to take shape. Indian food products are encouraged to be certified organic by the Organic India initiative. Local food affordability is affected by global food trends that increase dependence on imports. Increased import costs for wheat and palm oil have an impact on domestic food security. While maintaining its foundations, India's diverse culinary culture must change. Traditional food diversity and cultural identity can be enhanced rather than diminished by modernization through the implementation of sustainable food policies, support for native crops, and balanced diet awareness. Importantly, eating fast food occasionally is unlikely to have a major impact on your general health. On the other hand, eating fast food regularly can eventually lead to a number of health problems. The goal is to limit to protect your health.

Budget 2025: A Ray of Hope or Another Year of Despair for J&K's Youth?

An Open Letter to CM Omar Abdullah

"A land flourishes when its youth thrive, but when dreams turn into disillusionment, the future stands on shaky ground."

As the echoes of Chief Minister Omar Abdullah's maiden budget for Jammu and Kashmir resonate across the region, the people find themselves at a familiar crossroads—one filled with hope yet shadowed by skepticism. The ₹1.12 lakh crore budget for 2025-26 has been presented as a vision for progress, offering free electricity to Antyodaya families, free transport for women, increased pensions, and incentives for tourism and industries. These measures, though commendable, barely scratch the surface of the deeper crisis plaguing the region—the desperation of its educated youth.

Jammu and Kashmir is home to thousands of highly qualified yet jobless youth, many of whom have dedicated years to education with the hope of securing dignified employment. The harsh reality, however, remains unchanged. Unemployment is not just a statistic; it is a psychological crisis. It breeds frustration, depression, substance abuse, and, in some cases, rebellion against the very system that was supposed to uplift them. While the budget promises economic development, it largely remains silent on the most pressing demand of the youth—employment.

One of the most glaring contradic-

tions in this scenario is the existence of thousands of vacant posts in government departments while the number of unemployed graduates continues to rise. From education to healthcare, administrative services to public infrastructure, critical departments are suffering from severe staff shortages, yet young aspirants wait endlessly for recruitment processes that either remain stalled or move at a snail's pace. Many schools and colleges across J&K function without adequate teaching staff, forcing students to suffer due to a lack of qualified educators. At the same time, thousands of qualified candidates who have cleared eligibility tests such as NET, SET, and Ph.D. remain unemployed. What is stopping the government from filling these vacancies?

A glaring example of this crisis is the plight of Bachelor of Dental Surgery (BDS) graduates. Since 2008, not a single government job has been announced for BDS doctors. While the government proudly established dental colleges, the graduates of these institutions have been left to struggle in a system that has offered them no space. Many have now crossed the age limit for government jobs, yet there has been no initiative to address their concerns. This is not just limited to dentistry—many other fields face the same neglect. In several departments, while a few posts are advertised, they resemble the classic case of "ek anaar, soh

bimaar"—one opportunity for hundreds of desperate candidates.

Similarly, healthcare institutions lack doctors, paramedical staff, and support personnel, despite an army of medical graduates waiting for placements. The same is true for engineering, agriculture, and administrative services. The government's reluctance to expedite job recruitment is widening the trust deficit between the youth and the administration. What is the purpose of a budget if it does not acknowledge and address the grievances of the very generation that will shape the future?

By Aubaid Ahmad Akhoun
akhoun.aubaid@gmail.com

While Mission YUVA claims to generate 4.25 lakh jobs through entrepreneurship over five years, the youth of J&K need more than just ambitious figures on paper. They require immediate employment opportunities, transparent recruitment processes, and an end to delays and bureaucratic red tape. There is a growing sentiment among young people that they are being pushed towards private sector alternatives without being given a fair shot at government jobs, which remain one of the few stable employment avenues in the region.

The frustration of unemployed youth is no longer just a personal struggle; it is a ticking time bomb for society. Depression, anxiety, and suicidal tendencies are on the rise among educated youth who see no future despite their qualifications. The psychological burden of repeated failures in securing jobs is pushing many to the brink. J&K is already grappling with a severe drug addiction problem. Many young people, unable to cope with the pressure and disillusionment, turn to substance abuse as an escape from reality. When a society continuously fails its youth, frustration often takes the form of rebellion. The lack of opportunities has driven many young minds toward

antisocial activities, further destabilizing the region. Many young professionals, despite their deep-rooted love for their homeland, are forced to seek opportunities outside J&K. This leads to an exodus of talent, weakening the state's intellectual and economic future.

A state cannot thrive on freebies and subsidies alone; it must empower its citizens through employment, economic security, and self-reliance. The youth do not seek charity—they seek opportunity, dignity, and recognition of their hard work. Without substantial government job recruitment, the very foundation of this budget remains weak. The government must take immediate steps to expedite recruitment processes, ensure transparency in hiring, and strengthen mental health support for students and job seekers.

CM Omar Abdullah's budget, though presented with optimism, must translate into tangible results. The educated youth of J&K cannot be

kept waiting any longer. Their aspirations must not be sacrificed at the altar of political rhetoric. A budget is not just about numbers; it is about restoring faith, delivering justice, and ensuring that no young mind feels abandoned. If this administration truly seeks to bring change, let it begin with jobs, dignity, and hope—not just promises.

History will not remember the allocations of this budget, but it will remember whether it truly uplifted the youth or let them drown in despair. The choice is in the hands of the policymakers, but the consequences will be borne by the people. May wisdom prevail.

About the Author:

Aubaid Ahmad Akhoun is a distinguished Educational Columnist, Motivational Speaker, and Associate Editor of the weekly educational publication Education Quill.
akhoun.aubaid@gmail.com
insta id UBI9305

Advertisement Needed

**In Queens New York
Need a lady for child
care to work in night
shift from 7:30 pm to
7:30 am . Willing lady
must have legal status
like social security and
work permit.**

**Please contact
917-387-7871**

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

VISIT DIYA INDIAN CUISINE TODAY FOR A FINE DINING EXPERIENCE. INDULGE IN THE PERFECT HARMONY OF MODERN AND AUTHENTIC INDIAN CULINARY EXCELLENCE.

JOIN US EVERY SATURDAY AND SUNDAY FROM 11am to 3pm FOR OUR BUFFET LUNCH, ALLOWING YOU TO SAMPLE THE BEST OF INDIAN CUISINE.

UNWIND AND ENJOY THE EVENING WITH A DRINK FROM OUR FULL BAR THAT PAIRS WELL WITH THE FLAVORS ON YOUR PLATE.

FOR CATERING INQUIRIES, SIMPLY CALL 646-251-9794. WE WILL ASSIST YOU IN CREATING A MENU THAT DELIGHTS YOUR SENSES.

Diya Indian Cuisine
201 E Merrick Road
Valley Stream, NY 11580
(516) 218-2997
www.diyaindian.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

EUROPE TOUR

11 Night & 12 Days Tour

Premium Luxury Accommodations

24 June - 6 July, 2025

Paris

Venice

Rome

INCLUSIONS

- 11 Nights Accommodation
- All Breakfast, Lunch & Dinner
- All Tours & Transfers on Private Luxury Bus
- Sightseeing including tickets
- Water Bottle during the Trip
- English Speaking Guide throughout trip

HIGHLIGHTS

- ✓ Paris
- ✓ Zurich
- ✓ Verona
- ✓ Florence
- ✓ Strasbourg
- ✓ Milan
- ✓ Venice
- ✓ Rome

\$2995

Per Person on Double Occupancy

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

DEPUTY COMMISSIONER DILIP CHAUHAN OF CITY OF NEW YORK HONORS BAWA JAIN WITH OFFICIAL CITATION FOR GLOBAL PEACE AND INTERFAITH DIALOGUE

New York, - The City of New York, under the leadership of Mayor Eric Adams, honored Bawa Jain with an official citation in recognition of his unwavering dedication to global peace, inter-religious dialogue, and spiritual leadership. Originally conferred during the Diwali celebrations in October 2024, unforeseen circumstances delayed the formal presentation. However, at a time when the world faces complex challenges, this recognition holds even

more significance, emphasizing the need for unity and collective action. Deputy Commissioner Dilip Chauhan, a strong advocate for the South Asian community, highlighted the significance of this honor, stating, "Bawa Jain's lifelong dedication to peace and interfaith harmony has had a profound impact not just in New York City, but globally. His leadership exemplifies the values of unity, diversity, and mutual respect that we strive to uphold."

Deputy Commissioner Mr. Dilip Chauhan presented the citation on behalf of Mayor Eric Adams, emphasizing the crucial role of leadership in strengthening communities. Accepting the honor, Bawa Jain stressed the importance of inter-religious collaboration and global dialogue in advancing peace. "We have no room for the hate that is plaguing our society today," said Bawa Jain. "In these challenging times, it is more essential than ever that

we come together to build bridges of understanding and work towards a future founded on peace, respect, and shared humanity." This recognition underscores the transformative power of responsible leadership in overcoming divisive forces and driving positive change. As the world continues to evolve, Bawa Jain's work serves as a beacon of hope, inspiring individuals and communities to strive for a future rooted in compassion, unity, and justice.

Players of Radhe Radhe Trust Moga remained up on the victory stand of 2nd District Masters Athletics Meet

Moga/Sangrur, (Sunil Kumar Gund): Radhe Radhe Trust (Regd) is the famous name in the fields of social works as well as fitness. The trust shines once again as its participant members have clinched medals by taking part in the 2nd District Masters Athletics Meet held on Sunday the 9th March at Guru Nanak College Moga (Punjab). The sports meet was organised by the Master Athletics Association Moga and the Chief Guest of the occasion was Olympian hockey player DSP Ramandeep Singh. The theme of the meet was Athletics for Fitness and Happiness. The meet was limited for the athletes belonging only to Moga district, having age 35 years and above, for both men and women with the meagre entry fees of Rs 100 per sports person. The prescribed athletic events of the meet were 100, 400, 1500 & 3000 meter race, long jump, discus throw, javelin throw, shotput, and 3000 meter walk (for 60 years and above). Sonia Arora, a member of Radhe Radhe Trust

stood first and third in the events 1500 meter, and 100 meter race. Another member of the trust Madhu Aggarwal clinched the medal in the 400 meter, and 1500 meter race, whereas Kulwant Kailash in the 100 meter race, in their respective age groups. Chairperson of the Radhe Radhe Trust and fitness guru Rajshri Sharma, who was also honoured by the associa-

tion for her social works, congratulated all the winning members of the trust. "Radhe Radhe Trust has become the leading name in the fields of social works, fitness, and sports, as well", said Rajshri. S. Rajinder Singh (Chairman Macro Global), President Nawab Kapur Singh Sewa Society graced the occasion with his presence.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

New Gurdwara Sahib Sri Guru Teg Bahadur Sahib Inc. inaugurated.

With the support of the entire Indian community, construction of the Gurudwara building at 2000 Hillside Avenue, New Hyde Park, New York 11040 has begun.

Appeal To the entire Indian community of New York USA .

We purchased a 25,000 square feet land for Gurdwara Sahib in New Hyde Park, Long Island, NY about four years ago. This property is located at 2000 Hillside Avenue New Hyde Park, Long Island NY 11040 and four minutes away from Queens border .

The land had a 75 x 55 feet building and a same-sized basement. The entire basement will be used for the Langar hall. The first floor (75 x 55 feet) will be the Diwan Hall. We are also constructing second and third floors, which will be 75 x 40 feet. We need about 2.5 million dollars to complete this building. We are also forming a Board with 51 directors.

This Gurudwara Sahib will be common place of all indian communities. Anyone who believes in Guru Granth Sahib can become of member this organization. The membership fee is \$5100 which you can pay in installments too.

The Gurudwara leadership will be entrusted to young board of directors, thereby establishing a connection between emerging generations and our legacy.

The management of the Gurudwara Sahib has set a target to complete this Gurudwara Sahib building before December 31st, 2025 .

Let's complete this Gurudwara Sahib as soon as possible and hand it over to the Sanghat.

Board of Directors of Gurudwara Shri Guru Teg Bahadur Sahib

PHUMAN SINGH IBRAHIMPUR PRESIDENT GURDWARA GURU TEGH BAHADUR SAHIB 1 917 721 0769	MOHINDER SINGH GILZIAN PRESIDENT INDIAN OVERSEAS CONGRESS USA 1646 732 5119	GURMIT SINGH BUTTAR PRESIDENT MALWA BROTHERS USA 1516 209 7902	PARAMJIT JOSAN PRESIDENT UNITED ONE GROUP LLC 1917 576 5313	BHUPINDER SINGH BHINDA PRESIDENT BEGOWAL WELFARE SOCIETY 1917 543 2168
Gurinder Singh Pathankot President, East Cost NY Constrution 718-219-7585	Amar Parmar President Sahara Construction Corp. 718 285 5945	Davinder Singh President Shalu Construction 917 807 9939	Iqbal Singh Kaknia (Rana) President Liberty Restaurant House 917 348 9344	Lakhwinder Singh Laddi President Sallan Welfare society 917 442 0449
Ragbhir Singh Babboo Ghorechack 718 502 7874	Master Swarn Singh 917 518 1888	Harvinder Singh Bhulla Awana 646 881 2177	JAGTAR SINGH RICKY 917 968 9821	Kuldip Ghotra 917 330 4070
LAKHI ZORIA 917 559 8137	Subedar Ujjal Singh Beggowal 337-484-4159	GURMUKH SINGH BASOA 917 497 5624	JAGMOHAN SINGH 347 721 4458	JATINDER SINGH HAPPY 1718 864 1143
AMRIK SINGH BASSI 646 302 1800	KULDEEP SINGH LATT 917 459 2459	KULWANT SINGH ZORIA 516 737 5800	BALJEET SINGH TINKU 917 293 4616	KULBIR ZORIA 347 619 6242
Ronak Singh President Tahli Ballah Welfare Society 516 870 9300	Gurnam Singh Latt 917 750 4990	PUNJAB SINGH BHADAS 929 261 2218	DHARMINDER SINGH 1718 666 1961	JAGJIT SINGH DELHI 516 366 9472
PALWINDER SINGH ROMAN 646 662 9675	SUKHWINDER SINGH 347 944 9851	KARNAIL SINGH SALEMPIUR 347 605 4658	GURWINDER SINGH SABBI DADDIAN 1718 916 3900	PAUL SINGH 718 219 9474

Continue looking for the sky of your part

Self-sufficiency is an important quality in itself, which brings a sense of being mentally empowered with making man self-reliant. Victims from women's point of view are not limited to the financial combination merely standing on their feet, about economic self-reliance, freedom, security and power, which can change from their personal life to communities, society and future generations.

Even though women are confined only to the stove-square in the boundary wall of the house, it has been a matter of past ages. The modern woman is also walking side by side with the man in increasing family income with handling household. Not even a shortage of women today with services in private and government entities affiliated to diverse sectors, who are aspiring to create self-employment than to do jobs. These women may not be related to a small village or town by not having a high degreeholders of big cities, whose mind has filled the jazzba of showing something different.

Certifying women empowerment at the level of self-reliance The latest report prepared by the policy commission's women entrepreneurship platform, Trans Union CIBIL and

Microsev Consulting, highlighting the fact of the remarkable growth happening in the country in view of the financial progress and credit awareness of women.

In these adventurous fantasies of skyrocketing, Satrangi Aura filling credit goes to a great extent to those schemes, which are becoming helpful in providing them Swarozgahar opportunities while providing loan facility by connecting women wanting to debut in the field of entrepreneurship. These have major Jan Dhan Yojana, Women's Entrepreneur Mudra Yojana, Stand-up India and PM Rozgar Incentive Scheme. Along with this, microfinance institutions and women-centric crowdfunding platforms like rural foundation India, solder etc. are also coming forward by becoming helplessness in this sadistic endeavour to make women self-reliant.

This scenario is a clear indication of the progressive thinking of the modern woman, who is the hallmark of autonomy in financial management. According to the report, the number of women who took a loan in the past five years came to see a three-fold increase.

Of these women, 60 belong to phasiastic or semi-urban areas; it is certainly a pleasant sign in view of social and economic development.

Free doubt, digital payments in the banking system have made it relatively simple for women to take a loan and manage it, with women's participation in the loans being taken to serve business purpose increased by 14 per cent. They are also regularly checking their credit scores.

Not only this, according to a former report by the National Stock Exchange, every fourth investor in the country's stock market investors is a woman.

Financial self-reliance not only gives economic freedom but also changes cultural norms while challenging chronic stereotypes. Indeed, there is a close relationship between financial freedom and confidence. Studies have shown that women grow their self-esteem when they manage effectively while taking control of financial resources. They feel good to know that they can make provision for themselves and family. The feeling of being safe also increases confidence in other

areas of life, including their careers and relationships.

Despite this, the share of half the country's population in GDP (GDP) on the basis of the number is just 18 percent now. There is a big reason in this, lack of sufficient information. Women often do not have access to such networks and guides who have been considered mandatory for the development of their business. With legal problems like business registration, property rights and licensing, technical resources and lack of digital equipment, etc. also emerge as a major problem. Questions raised on social pressure, extreme expectations and women's skills and leadership abilities also prevent him from moving forward.

Undoubtedly, society's view towards women has changed to a great extent but it is yet to travel miles to reach equality. Under the International Monetary Fund (IMF), women's participation in the manpower of the country becomes equal to men, GDP may increase by 27 percent. If adequate opportunities and resources are found, women will surely be able to make decisive contributions to the country's economy.

Vijay Garg

Vijay Garg's Book titled, "Sainik School Entrance Exam" released by Principal Sandhya Bathla

Book contains essential glossary, provides valuable tool to students aiming to excel in exams

Principal Mrs Sandhya Bathla of DAV Edward Ganj Sen Sec school Malout today released Book, "Sainik school entrance exam" authored by well known writer and Retired Principal Vijay Garg. On this occasion senior PGT Abhay Sharma, Pardeep Gupta, Mrs Ashu Gandhi, Mrs Rachna Mr Ravinder Kumar was also present. Principal speaking during Book release function appreciated works of Vijay Garg done in education field. She said that this book is very useful for students who are going appearing in Sainik school entrance exam. Principal further said that this book written by Vijay Garg will always work for guidance for students and society and very helpful for competitive exams. Speaking on the objecting of releasing Book, Vijay Garg said that Main focus on notes are concise and to point, enable full topic coverage in a short amount of time. Book contains an essential glossary, In summary, this book is a valuable tool any student aiming to Excel in Exam. Also to empower learners of all aspirants and help individuals unlock their intellectual potential. Garg further said that book is particularly beneficial for students to the coveted place in the prestigious Sainik schools a meticu-

lous care has been taken to prepare this book. Good books for Sainik school entrance exam preparation are crucial because they provide a well and effectively graded easy and simple language, ample questions for practice and prepares the examiner holistically for the competitive exams, also structured understanding of concepts, offer practice questions aligned with the exam pattern, help students gauge their readiness, and ensure they are studying updated and relevant material, ultimately maximizing their chances of success in the Sainik school entrance exam by building a strong foundation and enhancing their preparation strategy, added Garg. Garg further said that quality books explain complex concepts in detail, allowing for a deeper understanding of the subject matter. They provide numerous practice questions that mimic the Sainik school entrance exam

exam format, helping students develop exam-taking skills and time management. Reliable books are updated to align with the latest Sainik school entrance exam syllabus, ensuring students are studying relevant information. By attempting practice questions, students can identify areas where they need more focus and improve their weak areas. Consistent practice with good quality questions can boost confidence and preparedness for the exam. NCERT textbooks are considered the foundation for entrance exam preparation as a significant portion of

the exam questions are directly based on them, added Garg. To prepare for the Sainik School entrance exam, focus on consistent practice with previous year papers and mock tests, prioritize mathematics as it carries significant weightage, strengthen your General Knowledge, and manage your time effectively during both preparation and the exam itself; consider utilizing NCERT books and dedicated Sainik School guidebooks for comprehensive study. Mathematics usually holds the highest weightage in the exam, so ensure a strong foundation in concepts like fractions, decimals, algebra, and geometry. Solve previous year question papers and take mock tests to familiarize yourself with the exam pattern and improve your speed and accuracy. Study current affairs, history, and geography to perform well in the General Knowledge section. Practice time management during your preparation and during the exam to complete all questions within the allotted time. Refer to NCERT textbooks and dedicated Sainik School guidebooks for comprehensive coverage of the syllabus. While not directly part of the exam, maintaining physical fitness is important as Sainik Schools emphasize discipline and physical activities.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

Mr. Balbeer Singh Pahwa (President Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville NY) and Dyal Singh Vohra (Chairman Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville NY) Visited in Nassau county commissioner Police office Mineola Long Island NY .

Mr. Balbeer Singh Pahwa (President Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville NY) and Dyal Singh Vohra (Chairman Gurudwara Guru Nanak Darbar Hicksville NY) Visited in Nassau county commissioner Police office Mineola Long Island NY . They joined A Meet & Greet program at Nassau Police Headquarters with Police

Commissioner Hon. Patrick Ryder. Mr. Balbeer Singh Pahwa discussed with Hon. Patrick Ryder on some of important points. Mr. Patrick promised to provide security and all facilities on Coming program Vaisakhi.

This program was organized by Mr. Gary Sikka (President of Punjabi American Society.), Mohinder

Singh Taneja (vice president) and General. Secretary Virender PS Sikka. Advisory Board Member Jasbir "Jay" Singh, Inderjeet Singh, (Chairman Gurdwara Guru Gobind Singh Sikh Center-Plainview) and Harcharan Singh Sachdev (Gen. Secretary Gurdwara Mata Sahib Kaur-Glen Cove) were also joined this program .

ਜਨਾਬ ! ਸ਼ਬਦ ਇੱਕੋ ਹੈ, ਅਰਥ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ- ਸੱਦਾ-ਸੱਦਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ੁਰੂਆਤ-ਸ਼ੁਰੂ

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ. ਸਮਝੋ ਪਰ ਇਸ ਜੋੜੀ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਸੀ.ਏ. ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਣਾ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੀਵਨ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਕੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ, ਜਲਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ, ਬਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਫੋਟੋ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ @ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਫੋਸਬੁੱਕ @ਤੇ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਮੰਤਰਨ- ਨਿਮਰਨ ਅਤੇ start-start ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਦੇਖੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ. ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਨੇਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

ਹੈ ਬੁਲਾਉਣ ਜਾਂ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ। (6) ਸੱਦਾ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। (7) ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਦੇ @ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗਿੱਬਤਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। (8) ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਸੱਦਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਸੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (3) ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੋਜਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (4) ਸੱਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਲਈ ਹੈ। (5) ਸੱਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। (6) ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (7) ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸੱਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (8) ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸੱਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (9) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਸੱਦਾ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (10) ਸੱਦਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇ @ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (11) ਸੱਦਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ @ਤੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (12) ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੀਚਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸੱਦਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (13) ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਲੋਕਾਚਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਸ਼ਨ ਹੈ. (14) ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਸਟੇਜ @ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (15) ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (16) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਸੈਮੀਨਾਰ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (17) ਸੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਟੀਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੁਲਾਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ। (18) ਸੱਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੂਲ 'ਮੰਤਰ' ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਲਈ @ਸੱਦਾ@ ਅਤੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ @ਆ@ ਅਤੇ @ਨਿ@ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀਆਂ ਨੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਦਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੱਦੇ ਅਤੇ ਸੱਦੇ ਵਿਚ ਵਿਆਕਰਣ ਅੰਤਰ- 'ਸੱਦਾ' ਅਤੇ 'ਸੱਦਾ' ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇੱਕੋ ਹੀ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸਨਮੁਖਦਾਸ
9284141425

ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੂਲ 'ਮੰਤਰ' ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਸੱਦਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ @ਆ@ ਅਤੇ @ਨਿ@ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀਆਂ ਨੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਦਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਵਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, @ਆਓ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ@। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਬਰੇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ- @ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ@। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਿਰਿਆ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਰਿਆ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਵਸਥਾ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ -ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ- ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ (1) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਰਿਆ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ (2) ਇਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗਿਆਨ (ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ)। ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਪੜਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (2) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ

ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੋਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ? ਕੰਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਰੰਭ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਟੱਡੀਜ਼ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ @ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: (1) ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਅੰਤ ਲਗਭਗ 4 ਲੱਖ 32 ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਸੰਦਰਭ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਗੈਰ-ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਯੁੱਗਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ। ਸ਼ਬਦ @ਸ਼ੁਰੂਆਤ@ ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਾਸ ਜਾਂ ਠੋਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਸੰਕਲਪਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਜਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵਾਈਸ ਜਾਂ ਘਟਨਾ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਪਰਤ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸਰ! ਸ਼ਬਦ ਇੱਕੋ ਹੈ, ਅਰਥ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ- ਸੱਦਾ-ਸੱਦਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ੁਰੂਆਤ-ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਚਮਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੌਧਿਕ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਇੱਕ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਨੇਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਦਸ਼ਾ

ਅੰਤਰ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਪੂਜਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਤਰ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਐਨੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਚੋਣ ਤਾਂ ਲੜ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਕਾਊਂਸਲਰ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਲੜਕੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਮਰਦ ਦੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ -ਇਹ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਹੈ- ਭਾਵ ਚਰਿੱਤਰਗੀਤ ਹੈ ਦਾ ਟੈਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਮਰਦ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਂ ਅੰਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਕਈ ਪੱਖ ਖੁੰਦਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਂ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਅਕਸ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇੱਕੋ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਤਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਣ। ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ @ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ@ ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਅੰਤਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅੰਤਰਾਂ ਲਈ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਅੰਤਰ

ਲਈ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਂਗ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਵਿਕਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਰਦ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਵਸਤੂਆਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੁਬਸੂਰਤ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਰਕੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਇਕੱਲੀ ਅੰਤਰ ਹੀ ਤਾਂ ਨੀ ਵਰਤਦੀ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਲਈ ਅੰਤਰ ਆਪ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਅੰਤਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਓਪਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਤੇ ਗਲਤ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਹਯਾ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਕਈ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅੰਤਰਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਲਿਵ ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭਿਆਨਕ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ @ਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚਿਤਾਰਨੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ
9988901324

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਿੱਦੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਛਮਣ ਰੇਖਾ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਭ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਫੀਤੇ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਅੰਤਰ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲ ਬੋਲ ਕੇ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜ ਛਾੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤਾਂ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਲੀਆਂ, ਬਜ਼ਾਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਬੱਸਾਂ, ਰਸਤਿਆਂ, ਥਾਣਿਆਂ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਡੇਰਿਆਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵੀ ਅੰਤਰਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ

ਜਨਤਕ ਬੇਨਤੀ

ਦੁਖ ਦੀ ਘੜੀ ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰ ਜੋੜ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 13-14 ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੜੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਜੈਸਮੀਨ ਕੌਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਲੌਗੋਵਾਲ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ), ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ 9ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਪੇਪਰ ਦੇਕੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਮਿਤੀ 06-03-2025 ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ, ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਸ ਕਿਸੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੁੜੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੂਚਨਾ ਦਿਓ ਜੀ।

ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ :
9878746108

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ (ਸ਼ੇਅਰ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਾ ਕੁੜੀ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ

ਹੋਲੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਕਹਿ ਕੇ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਲੱਠਮਾਰ ਹੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਗੁਲਾਲ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗੁੱਸੇ ਗਿਲੇ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਆਪਣੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ, ਪੀਲੇ, ਹਰੇ, ਨੀਲੇ, ਕੇਸਰੀ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਰੰਗ ਸਾਡੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੀਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਿਰਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਵੀ ਰੰਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ “ਬੁਰਾ ਨਾ ਮੰਨੋ ਹੋਲੀ ਹੈ”। ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋਲੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਲੈ

ਕੁਛ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਲਨ ਜੁੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਿੱਟੀ ਜਾਂ ਚਿੱਕੜ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਭੰਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਕਿਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵੀ ਰੰਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਲੀ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਰੰਗ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਤਿਉਹਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਜੋਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਦਦੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਲਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਉ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜੁੱਟ ਜਾਈਏ। ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡ ਕੇ ਰੰਗੀਨ ਬਣਾਈਏ।

ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਘੋਲ ਕੇ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਲੈ

ਨੂੰ ਸਰੋਬਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਨਿਆਣੇ ਕੀ ਸਿਆਣੇ ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਚ ਕੁਛ ਨਾ

ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਚ ਕੁਛ ਨਾ

ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਚ ਕੁਛ ਨਾ

ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਚ ਕੁਛ ਨਾ

ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਅਸਲ ਰੰਗ

ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ‘ਚ ਹੁਲੇ ਹੁਲਾਰੇ ਦੀ ਆਮਦ ‘ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਹੋਲਕਾ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਮ ਸੀਤਾ ਨਾਲ ਵੀ ਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਲ ਵੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਤੀ ਵੀ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਉਡਾ ਕੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਤੇ ਗਿਰਾ ਕੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਲਹਿਰਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਰਸਾ ਕੇ ਬਸੰਤ ਦਾ ਅਵਿਨੰਦਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨੱਚ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਹਾੜੀ ਦੀ ਇਸ ਫਸਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਨਵੇਂ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਵਿਚ ਜਲਾ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੀ ਛੋਲੀਏ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿਚ ਜਲਾ ਕੇ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੋਲਾ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਰਲ ਮਿਲ ਬੈਠ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਧਮਾਲ ਪਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਪਲਾਂ ਤੇ ਪੀਘਾ ਪਾ ਕੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਪੀਘਾਂ ਝੂਟਦਿਆਂ ਸਨ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾ ਹੁਣ ਉਹ ਪਿੱਪਲ ਰਹੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਸਰਤਾਂ ਤੇ ਸੋਕ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸਣ ਤੇ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨ ਬਚੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਖਾਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਵੇਲੇ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦਾ ਦਿਲ ਧੜਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਚਿਹਰਾ, ਸਮਾਂ-ਕਾਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਬੋਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਦੇ ਭਾਵ, ਨਫਰਤ ਦੇ ਭਾਵ, ਮੇਲ - ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਜੁਦਾਈ ਦਾ ਗਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੱਥ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਜਾਣਾ, ਜੋ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲਾਹ ਲੈਣੇ ਸਾਇਕਲ ਖੋਹ ਲੈਣੇ, ਬੋਲੀਆਂ ਪਾ-ਪਾ ਕੇ ਨੱਚਣਾ ਤੇ ਗਾਲਾਂ, ਤਾਹਨੇ ਮਿਹਨੇ ਇਹ ਸਭ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਕਦ ਹੋ ਗਈ ਕੁਝ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਮਜਾਕ ਕਰ ਵੀ ਲਏ, ਉਹ ਝੱਟ ਗਲੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਮਾਂ-ਭੈਣ ਦੀ ਇਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਲਿਬਾਸ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਛੇਡ-ਛਾੜ ਤੇ ਰੁਮਾਂਸ, ਦੁਆਲੇ ਤੇ ਬੱਦ ਦੁਆਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਅਉਗੁਣ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਆਰ ਦੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਤੇ ਇਸ਼ਕੀਆ ਤਰਲੇ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰਾਂ ਵੀ ਨੇ ਤਾਲ ਹੋਕੇ ਤੇ ਹਟਕੋਰੇ ਵੀ ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਇੰਨਸਾਨ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਵਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਮਤਲਬੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਘੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਰਾਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਜੋ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਦੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਕੇਵਲ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ ਬੰਦਾ ਬਜਾਰ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਖੁਦ ਸਬਜੀ ਭਾਜੀ ਤੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਸਗੋਂ ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਐਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਘਰ ਤੱਕ ਡਿਲਵਰੀ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁਖ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਸਰਤਾਂ, ਉਹ ਖਾਣੇ ਸਭ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੁੱਧ ਕੌਣ ਰਿੜਕਦਾ ਹੈ, ਪੈਕਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਹੀ, ਬੋਤਲਾਂ ਚ ਲੱਸੀ, ਜਿਸ ਮਰਜ਼ੀ ਕੌਣੇ ਦੇ ਠੋਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਲਉ। ਅੱਜ ਉਹ ਹੋਲੀ ਦਾ ਮਜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਹੋਲੀ ਦੀ ਆੜ ਹੋਠ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਜ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਤਿਹਾਰ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅੁਹ ਰੰਗ ਰਹੇ ਨਾ ਉਹ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਰੰਘਾ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ, ਕੈਮੀਕਲ ਮਿਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨੱਚ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਤਰੇੜਾਂ ਮਿਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗਲੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਰਮਪਿਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਜ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਗਨ ਦੀ ਸ਼ੁਕਲ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਕਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਇਕ ਰਾਜਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਪਰਮ ਭਗਤ ਸੀ। ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਢੰਗ ਅਪਣਾਏ ਪਰ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਭਗਤ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦੀ ਭੁਆ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਜਲਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਹੋਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿਚ ਨਾ ਜਲਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਪਣੀ ਭੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਤਾਂ ਜੀਉਂਦਾ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਪਰ ਹੋਲਿਕਾ ਸੜ ਗਈ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਸ ਦਿਨ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਰੰਗ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਲਿਕਾ ਨੂੰ ਜਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਗਲੀ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਲਕੜਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਜਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਲੋਕ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਹਸਦਿਆਂ-ਖੇਡਦਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਗੁਲਾਲ ਪਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਇਸ ਦਿਨ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਅਬੀਰ ਅਤੇ ਗੁਲਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਖੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਜਕਲ ਹੋਲੀ ਦੇ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬੁਰਾਈ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਗੰਦਰੀ ਜਾਂ ਤਾਰਕੋਲ ਪਾ ਕੇ, ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਘਟਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਰਕੇ ਵੀ ਲੋਕ ਕੱਪੜੇ ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਲੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਕੁਝ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕਰੱਤਵ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਈਏ। ਉਹਿ ਜਿਹਾ ਮਹੌਲੇ ਬਣਾਈਏ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਏਕਾ, ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ, ਹਸਰਤ, ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਹੋਲੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾ

ਪਰ ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਇੰਨਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਛੱਤ ਹੇਠ ਪਿਉ ਪੁਤਰ, ਮਾਂ ਧੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਹੀ ਛੱਤ ਹੇਠ ਸਾਰਾਂ ਜੀਵਨ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਸੁਲਹ ਸਲਾਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਰੁਰ, ਤਾਬੋਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਝੂਆਂ ਦੀਆਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਤੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਚਮਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਿਰਾਜ਼ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਏਹ ਬੋਲੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਭਾਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਹਾਸ-ਵਿਅੰਗ, ਮਿੱਠੀਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਸਮੇਂ ਨਾਨਕਾ ਮੇਲ ਆਉਂਦਾ

ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਈ ਤਜਰਬੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਬੋਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਾਧਾ - ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁੰਵਣਾ ਵਿੱਚ ਕੱਤਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੁੱਧ ਰਿੜਕਦੀਆਂ ਸੁਆਣੀਆਂ, ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਕੱਢਦੀਆਂ ਨੱਢੀਆਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ ਰੂਪੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਿੰਨਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀਆਂ

ਜਾਣ ਕਾਲਾ ਤੇਲ, ਗਰੀਸ, ਚਿੱਕੜ, ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ‘ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹੀਆਂ ਤੇ ਰੰਗ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਨਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਣ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਖਰੋਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹੋਲੀ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਰਾਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ ਆਨੰਦ ਈਦ ਵਿਚ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਕਿਸਮਿਸ ਵਿਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਅਨੰਦ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਸਭ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰਾ
647-829-9397

ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ : ਸਰੂਪ, ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਮਕਾਲ

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਉਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਕਾਲ ਤੀਕ ਤਿਉਹਾਰ, ਰਗ- ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਉਤਸਵ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ, ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਕਾਲ ਤੀਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਰਗ- ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਉਤਸਵਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਮਨੋਂ ਕਰਕੇ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਤਿਉਹਾਰ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿੱਤ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਓਂ! ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਫਿਜ਼ੂਲ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਨਿੱਤ ਦੇ ਕਾਰ- ਵਿਹਾਰ, ਉਕੇਵੇਂ ਜਾਂ ਖਾਸ ਧਾਰਮਿਕ ਮਨੋਂਤਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਕਦੇ ਤੁੱਤਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਮੌਕੇ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਦੀ ਇਵਜ਼ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਨਵ- ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ — ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਸਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਦਲਾਓਂ! ਹੁੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਝ ਇਹ ਬਦਲਾਓਂ! ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਖੜੋਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿਚ ਬਦਲਾਓਂ ਹੁੰਦੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਦਰੁੱਸਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਇਹ ਧਰਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਫੇਰ ਮਨੁੱਖ ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠਾਂ ਇਨਾ ਦੱਬ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਚਾਹੁਣ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਚਾਹੁਤ, ਇੱਛਾ ਕਰਕੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਨਿੱਤ ਦੇ ਕਾਰ- ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਜ਼ਾਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਮਨੋਂਰੰਜਨ (ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਕੇ) ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ- ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਮੇਲਿਆਂ- ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁੱਤਾਂ, ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾਓਂ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਕੁਝ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇਵੀ- ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਸੰਖੇਪ 'ਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਮਨੋਂਰੰਜਨ ਹਿੱਤ ਹੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ

ਬਦਲਦਾ ਸਰੂਪ — ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਓਂ! ਆਇਆ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਕੇਵਲ ਮਨੋਂਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹਿੱਤ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਰੂਪ- ਰੇਖਾ ਵੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਹੋਲਾ- ਮਹੱਲਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਹੋਲੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਹੋਲਾ ਹੈ ਸੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਬਰੇ! ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਜਿੱਥੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਕੌਮੀ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਹੈ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਕੋਈ ਇਕੱਲਾ ਇਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਕ ਜਜ਼ਬਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਨਵੇਂ ਸੰਕਲਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰ ਕੇ ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖੜੋਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ! ਉਹ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।

ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ — ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ 'ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਚੇਤ ਵਧੀ ਇਕ ਸੰਮਤ 1757 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਸ਼ 'ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕੀਤੀ। ਕਵੀ ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ “ਗੁਰ ਪਦ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼” ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ;

“ਅੰਰਨ ਕੀ ਹੋਲੀ ਮਮ ਹੋਲਾ ਕਹਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਬਚਨ ਅਮੋਲਾ।

ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਜਿੱਤ, ਜਜ਼ਬੇ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਡਰ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਰ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਡਰ- ਡਰ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਪਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚੋਂ ਇਸ ਡਰ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਮਾਜ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰੂਪ 'ਚ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮਨੋਂਰੰਜਨ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਹਿੱਤ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਮਨਾਂ 'ਚ ਨਵ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਜਾਲੋ- ਜਲਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿੱਤ ਨਵ- ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ — ਹੋਲਾ ‘ਅਰਬੀ’ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ‘ਹੂਲ’ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜੁਝਣਾ,

ਸੀਸ ਤਲੀ ਤੇ ਧਰ ਕੇ ਲੜਨਾ, ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਭਾਵ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੋਣਾ। ਇਹੋ ਉਦੇਸ਼ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਦਾ ਤੋਂ ਹੀ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਾਤਰ ਜੁਝਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜੁਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ‘ਮਹੱਲਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ, ਫਤਿਹ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪੜਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਰੁਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਹੋਲਾ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਦੇ ਹਨ, “ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਮਹੱਲਾ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਨਾਉਟੀ ਲੜਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸ਼ਸਤਰ- ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਲਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਸਨੂਈ ਭਾਵ ਬਨਾਉਟੀ ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੈਦਲ ਅਤੇ ਘੋੜ- ਸਵਾਰ ਸ਼ਸਤਰਧਾਰੀ ਸਿੰਘ (ਦੋ) ਦਲ ਬਣਾ ਕੇ ਨਕਲੀ ਲੜਾਈ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੰਗੀ

ਡਾ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ
ਸੰਪਰਕ - 90414-98009.

ਕਰਤੱਬਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਜ਼ਬੇ ਅਤੇ ਜੰਗਜੂ ਬਿਰਤੀ

— ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤਵ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਜੰਗਜੂ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨਵ-ਸਰੂਪਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਾਰ ਬਖਸ਼ੀ ਉੱਥੇ ਤਲਵਾਰ (ਕ੍ਰਿਪਾਨ) ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਸਤਾਰ (ਉਹ ਤਾਜ) ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਿਆਂ- ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੋਭਦਾ ਹੈ। ਤਲਵਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜੰਗਜੂ (ਲੜਾਕੂ) ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸੂਰਬੀਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹਿੱਤ ਜੁਝਣ (ਲੜਨ) ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਖ਼ਾਲਸੇ ਅੰਦਰ ਇਸੇ ਸਪਿਰਟ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ — ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਰਗ- ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਕਤ ਲਈ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ।

ਅੱਜ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕਾ ਨੌਜਵਾਨ ਤਬਕਾ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਉਲਟ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਭੰਗ, ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ, ਨਸ਼ੇ ਕਰਕੇ; ਰੰਗ ਇਕ- ਦੂਜੇ ਉੱਪਰ ਸੁੱਟਦੇ ਸਨ ਪਰ! ਅਜੋਕੇ ਵਕਤ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਜਾਲੋ ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਲੜਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਨਵ- ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵ- ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਪਰ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਦੋਂ ਹੈ?, ਇਹ ਅਜੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕੁੱਝ ਵਿਚ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਵਨ ਹੋਲਾ - ਮਹੱਲਾ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ - ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ - ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ। ਹੋਲੇ - ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਪਾਵਨ - ਪਵਿੱਤਰ ਮਹਾਨ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਉੱਚੀ - ਸੁੱਚੀ ਤੇ ਨੇਕ ਸੋਚ, ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਹੱਕ - ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਨ - ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ੁਭ ਦਿਹਾਡੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ - ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੂਰੋਂ - ਦੁਰਾਡਿਓਂ ਸੰਗਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਉਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਪਾਵਨ - ਪਵਿੱਤਰ, ਮਹਾਨ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ) ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੋਲੇ - ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਪਾਵਨ - ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਹੱਕ - ਸੱਚ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੱਪ - ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਉਚ - ਨੀਚ, ਜਾਤ - ਪਾਤ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ - ਭਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੇ - ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਪਾਵਨ - ਪਵਿੱਤਰ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ

ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਢਾਡੀ ਦਰਬਾਰ, ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ, ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਮਹਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵੱਖ - ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਤਅੰਗੇਜ਼ ਕਰਤੱਬ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਹਾਦਰੀ, ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੇ - ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾਡੇ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸ਼. ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇਪਰੇ ਵੀ ਚਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਵੰਨ - ਸੁਵੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ - ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲੰਗਰ, ਚਾਹ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੰਨ - ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ / ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਰੋਂ - ਨੇੜੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਾਰ - ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਣ, ਚਾਹ - ਪਕੌੜਾ ਛਕਣ ਦੀਆਂ

ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤੇ ਮਹਾਨ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾਡੇ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ - ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬੀ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹੋਲੇ - ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਪਾਵਨ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਜਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਾਲੇ ਰੰਗ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ, ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੰਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਨੂੰ ਹੱਕ - ਸੱਚ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸ਼ਾਦਗੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਵੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖੀਏ। ਇਸ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾਡੇ 'ਤੇ ਮੌਕੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਯਥਾਸੰਭਵ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ! ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਸੁੱਖ - ਸ਼ਾਂਤੀ, ਖੁਸ਼ੀ, ਉਮੰਗ - ਤਰੰਗ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੇ ਮਨ - ਮੁਟਾਵ ਮਿਟਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ, ਪਾਵਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲਾ - ਮਹੱਲਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਰਲ - ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਲ - ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਜੀ।

ਸੇਵ ਵਾਟਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਗੱਬਰ ਦੀ ਹੋਲੀ

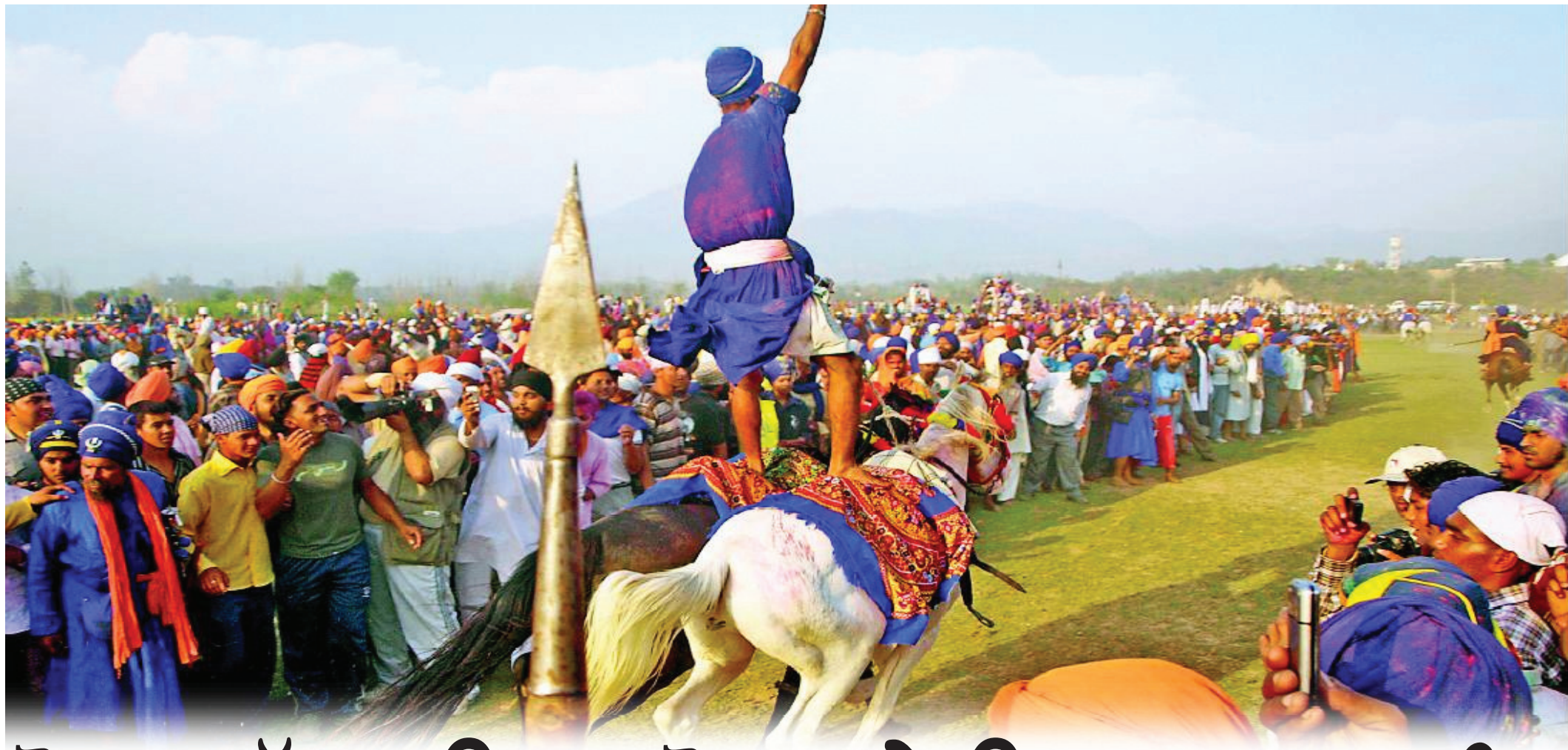
'ਓਏ ਸਾਂਭਾ, ਕਿੰਨੇ ਆਦਮੀ ਸਨ?' ਗੱਬਰ ਨੇ ਖੈਨੀ ਨੂੰ ਹਥੇਲੀ 'ਤੇ ਰਗੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।
'ਸਰਦਾਰ ਦੋ' ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
'ਤੁਸੀਂ ਸੂਰ ਦੇ ਬੱਚਿਓ, ਮੈਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ, ਮਹਾਂਕੁੰਭ? ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।' ਗੱਬਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ।
'ਸਰਦਾਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਕਨਫਿਊਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਸਰਦਾਰ ਦੋ' ਜਵਾਬ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਮਿੰਟ ਜ਼ਰਾ ਗੂਗਲ 'ਤੇ ਸਰਚ ਕਰ ਲਵਾਂ।' ਲੈਪਟਾਪ ਤੇ ਸਰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਭਾ ਅੱਗੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਸਰਦਾਰ ਪੈਂਹਟ ਕਰੋੜ।' 'ਪੈਂ... ਹਟ ਕਰੋੜ!...' ਮਹਾਂਜਾਮ ਅਤੇ ਰੇਲ ਪਥਰਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਰੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਛੇ ਅਤੇ ਨਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੈਂਹਟ ਕਰੋੜ? ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਇਹ! ਫਿਰ ਤਾਂ ਗੁੱਜਰ ਵੀ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ!' ਗੱਬਰ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।
'ਨਹੀਂ ਸਰਦਾਰ।' ਸਾਂਭਾ ਨੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ।
'ਫੇਰ ਕਾਹਦਾ ਮੇਲਾ, ਜੇ ਗੁੱਜਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ... ਵੈਸੇ ਹੋਲੀ ਕਦੋਂ ਦੀ ਹੈ?' ਗੱਬਰ ਨੇ ਖੈਨੀ ਨੂੰ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ

ਕੀਤਾ।
ਕਾਲੀਆ (ਸਿਰ ਖੁਰਕਦੇ ਹੋਏ) 'ਇਸ ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਕਨਫਿਊਜ਼ ਹੈ, ਸਰਦਾਰ। ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ 13 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਕੋਈ 14 ਮਾਰਚ...'
'ਇਹ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਡਰਾਮਾ ਹੈ ਓਏ?' ਗੱਬਰ ਨੇ ਖਿੜ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।
'ਸਰਦਾਰ ਭਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ।' ਸਮੂਹਿਕ ਜਵਾਬ ਆਇਆ।
'ਖੈਰ ਇਹ ਦੱਸ, ਇਸ ਵਾਰ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?' ਗੱਬਰ ਨੇ ਅਗਲਾ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ।
'ਸਰਦਾਰ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।' ਪੱਬਰ 'ਤੇ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਗੱਬਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ - 'ਅੱਛਾ?'

ਮੋਬਾਈਲ-ਮੋਬਾਈਲ ਤੇ ਸੁੱਕੀ ਵਧਾਈ... ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਖੂਬ ਜੰਮ ਕੇ ਰੰਗ-ਗੁਲਾਲ ਉਡਾਵਾਂਗੇ।'
'ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਸੇਵ ਵਾਟਰ ਅਤੇ ਰੰਗ ਗੁਲਾਲ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਸਾਇਣਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਲੀ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।' ਸਾਂਭਾ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।
'ਹੁਣ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਨਵੀਂ ਚਾਲ ਚੱਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?' ਗੱਬਰ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।
'ਸਰਦਾਰ, ਠਾਕੁਰ ਜਾਂ ਜੈ-ਵੀਰੂ ਨੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕੁਝ ਅਖੌਤੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੇਵ ਵਾਟਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਚਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।' ਸਾਂਭਾ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ।
'ਘੋਰ ਸੰਕਟ ਹੈ ਯਾਰ... ਓ ਬਈ ਹੋਲੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੋਈ ਨਾਚ-ਗਾਣੇ ਵਾਲੀ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਓ।' ਗੱਬਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।
'ਟੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਲਓ ਸਰਦਾਰ, ਮੈਂਟਾ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੀਲਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਅਤੇ ਭੋਜਪੁਰੀ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਸੰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਬੱਕਿਆਂ ਠੁਮਕੇ ਲਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ।' ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਂਭਾ ਨੇ ਲੈਪਟਾਪ 'ਤੇ 'ਹੈਪੀ ਹੋਲੀ' ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਹੋਲੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।
* ਮੂਲ : ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਕੀ, ਖਗੜੀਆ
* ਅਨੁ : ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਤਾ ਗਰੀਨ ਐਨਕਲੇਵ ਪਟਿਆਲਾ- 147002.
(9417692015)

ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ- ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ ਜਲਾਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 1699 ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਰਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਮਨਾਉਣਾ ਆਰੰਭਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਕੌਮ @ਚ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ

1701 ਈ: @ਚ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾਈ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਦੋ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਸ਼ਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਜਲੂਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਦਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਵੀ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨ ਅਪਣਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਦਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਉੱਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਤਰਕ ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਦਾ

ਮੰਤਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਸੋਧ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਰੁੱਤ ਦੇ ਬਦਲਣ @ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਈ ਤਿਉਹਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸਿਰਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਵੀ ਇਸੇ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਮਨਾਉਣ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਿੰਨਾਂ ਕਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਤੇ ਜਾਣ-ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ

ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰੋਕ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਤਿਲ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬੀਰ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੱਤਕਾ, ਨੇਜ਼ੇ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਲੂਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਹਰ ਸਾਲ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਹੋਲੀ ਤੇ ਹੁੜਦੰਗ ਨਾ ਮਚਾਓ

ਇਹ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲੀ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਰੰਗ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਰੰਗੀਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੂਰੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਰਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗਾ ਅਤੇ ਖਿੜਿਆ ਖਿੜਿਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਹੀ ਸੋਹਣਾ

ਸੁੱਟ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਟਰਾਂ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਉੱਤੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ, ਪੰਜ-ਪੰਜ ਜਣੇ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸ-ਦਸ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਕੀਤੇ ਜਲੂਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰਦੇ, ਲਗਾਤਾਰ ਟੀ-ਟੀ ਟੀ-ਟੀ ਕਰਦੇ, ਹੁੜਦੰਗ ਮਚਾਉਂਦੇ ਗਲੀਆਂ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਵਾਂਗੂੰ

ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਸਗੋਂ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਗੋੜੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਮਾਡਰਨ ਮਾਪੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਉਮਰ ਅਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਭਰ ਕੇ ਪਾਣੀ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਭਰ ਕੇ ਪਾਣੀ ਉੱਪਰ ਰੰਗ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ ਕਿਹੜੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਂਦੇ, ਧੋਤੇ ਪੁੱਸ ਕੀਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਬਖਸ਼ਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਜਾਨਵਰਾਂ ਉੱਪਰ ਰੰਗ ਸੁੱਟ ਸੁੱਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੋਂ ਬੇਹਾਲ

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਗੁਲਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਹੋਲੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਿਆਈ ਖੁਆਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗੁਜੀਆ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਰੇ-ਪਾਸੇ ਰੰਗ ਉੱਡ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਟੋਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦੇ, ਨੱਚਦੇ ਟੱਪਦੇ 'ਹੋਲੀ ਹੈ ਬਈ ਹੋਲੀ ਹੈ @ ਗਾਉਂਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਸੰਤ ਦੀ ਰੁੱਤ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਸੰਤ ਪੰਚਮੀ ਤੋਂ ਚਾਲੀਵੇਂ ਦਿਨ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਬਸੰਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਲੀ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹੋਲਾਂ ਭੁੰਨ ਕੇ ਖਾਧੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਹੋਲਾਂ ਭੁੰਨਣ ਲਈ ਬਾਲੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਲੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਸੀ। ਹੋਲੀ ਹੋਲਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਹੋਰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਹੋਲਿਕਾ ਜਲਾਕੇ ਹੋਲਿਕਾ ਦਹਨ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਲੋਕ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਖੇਡਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਲੋਕ ਸੁੱਕੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਰਸਾਇਣਕ (ਕੈਮੀਕਲ) ਰੰਗਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਗੋਹੇ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੋਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਈ ਵਾਰ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੀ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਰਿਆਦਾ ਸਹਿਤ ਮਨਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੁੜਦੰਗ ਮਚਾ ਕੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਿਲਾਵਟ- ਜ਼ਰਾ ਬੱਚ ਕੇ

ਹੋਲੀ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਚੇਤ ਦੇ ਚੰਦਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੁਆਰਾ, ਹੋਲੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਚੱਲਦਾ ਹੈ; ਹੋਲਾ ਇਸਤਰੀ ਧੁਨੀ ਹੋਲੀ ਦਾ ਪੁਲਿੰਗ ਰੂਪ ਹੈ।

ਮੁਹੱਲਾ ਸ਼ਬਦ ਅਰਬੀ ਰੂਟ ਹਾਲ (ਉੱਠਣਾ, ਉਤਰਨਾ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਫੌਜੀ ਕਾਲਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੋਲੀ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਰੰਗਦਾਰ ਪਾਊਡਰ, ਸੁੱਕਾ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਲਾ ਕੇ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਨਕਲੀ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੰਗੀ ਹੁਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣਾਇਆ।

ਇਕੱਠੇ ਸ਼ਬਦ ਹੋਲਾ ਮੁਹੱਲਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਕਲੀ ਲੜਾਈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜੰਗੀ-ਫੋਲ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ

ਦੇ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਲਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 1701 ਵਿਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਕਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, 1701 ਤੋਂ ਹੋਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਚਰਨ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਨੈਣਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਸਾਲਾਨਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਹੋਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਲੜਾਈਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਤਿਆਰੀਆਂ, ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ

ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਮਹਾਉਤਸਵ ਮੌਕੇ ਕੀਰਤਨ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕ-ਝੋਕ, ਸ਼ਸਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਦਿ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੱਤਕਾ (ਅਸਲੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਨਕਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ), ਟੈਂਟ ਪੈਰਿੰਗ, ਨੰਗੇ ਬੈਕ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ, ਤੇ ਚੌੜ ਰਫਤਾਰ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਮੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋਲੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਜਮਾਇਕਾ, ਸੂਰੀਨਾਮ,

ਗੁਆਨਾ, ਤ੍ਰਿਨੀਦਾਦ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਯੂ ਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ, ਕੈਨੇਡਾ, ਮਾਰੀਸ਼ਸ ਅਤੇ ਫਿਜੀ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਪਿਆਰ, ਰੱਣਕ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਬਸੰਤ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਲਿਕਾ ਦਹਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅੱਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੈਂਤ ਰਾਜੇ ਹਰਣਾਸਿ?ਕ ਦੀ ਭੈਣ ਹੋਲਿਕਾ, ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਰੰਗਵਾਲੀ ਹੋਲੀ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਤਿਉਹਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਰੰਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਾਟਰ ਗਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਗੁਬਾਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਰੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਹੈ, ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਅਜਨਬੀ, ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਔਰਤ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ। ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਗਲੀਆਂ, ਪਾਰਕਾਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਢੋਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਥਾਂ-ਥਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੱਚਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਪਾਊਡਰ ਸੁੱਟਣ, ਹੱਸਣ ਅਤੇ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਹੋਲੀ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਰਵਾਇਤੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਸੌਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੋਕ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦੀਆਂ ਦਾਵਤਾਂ ਤੇ ਸੱਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਿਲਾਵਟ ਆ ਚੁਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਜਾ

ਇਹ ਕਹਿ ਲਉ ਕਿ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਫੁੱਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਸਾਇਣਕ ਆਧਾਰਿਤ ਰੰਗਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚਮੜੀ ਦੀ ਐਲਰਜੀ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਲਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ: ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਤੇਲ ਜਾਂ ਮਾਇਸਚਰਾਈਜ਼ਰ ਲਗਾਓ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਧੋਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੱਟ, ਜ਼ਖਮ, ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਢੱਕੋ।

ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ: ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਨਗਲਾਸ ਜਾਂ ਚਸ਼ਮਾ ਪਹਿਨੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਰੰਗ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਉ।

ਹਾਈਡਰੇਟਿਡ ਰਹੋ: ਦਿਨ ਭਰ ਹਾਈਡਰੇਟਿਡ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਨਹੁੰਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਰੰਗਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੁੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਭੁਰਭੁਰਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਪਾਣੀ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਲਈ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੰਗਲ ਜਾਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੀ ਲਾਗ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੁੰਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰੰਗ, ਸੋਜ ਜਾਂ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਲਿਬਰਲ ਨੇਤਾ ਚੁਣੇ ਗਏ, ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਜਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਗੇ

ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਗੇ। ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਾਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣਿਆ। ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ 85.9% ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫ਼ਾਗੀਲੈਂਡ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਊਸ ਲੀਡਰ ਕਰੀਨਾ ਗੋਲਡ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਫਰੈਂਕ ਬੇਲਿਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕੈਬਨਿਟ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਨਾ ਸਮਝੋ, ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਰਾਤ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਮਤ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਟਰੂਡੋ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲ ਸੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 51ਵਾਂ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੋਨੋਮੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਾਨੂੰ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੋਰਾਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। 2020 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਬਾਰੇ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। 2021 ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋੜ ਲਿਆ, ਲੱਖਾਂ ਮੁਹਿੰਮ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੈ ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਰਨੀ ਹੁਣ ਲਿਬਰਲ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਰਸਮੀ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਟਰੂਡੋ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਮੈਰੀ ਸਾਈਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਮਿਲਣਗੇ। ਫਿਰ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਰਿਡੋ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਚੋਣਾਂ ਵੱਲ ਵਧੇਗਾ ? ਜਲਦੀ ਹੀ ਚੋਣ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ: 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀਟ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਇਸ

ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਧਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ, ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮੁਹਾਰਤ ਚੋਣ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਨ ਕ੍ਰੇਚੀਅਨ ਨੇ ਟਰੰਪ

ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਫਲਦਾਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ, ਪੋਟਾਸ਼, ਸਟੀਲ, ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ 'ਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੱਥੇ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ- ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੰਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ
647-829-9397

ਕ੍ਰੇਚੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਾਣਦਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲਣਗੀਆਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ

ਕੀਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਗੁਆਂਢੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਰਖਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਨ ਕ੍ਰੇਚੀਅਨ 91 ਸਾਲ ਦੇ ਹਨ ਟਰੰਪ 78। ਕੈਨੇਡਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

ਕ੍ਰੇਚੀਅਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਖ਼ਾਣਦਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਟਰੰਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ- ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੋਰਾਨ, ਸਾਡੀ ਦੇਸ਼ਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਲੱਭੇ ਹਨ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਅਸੀਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੂਬਾਈ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸ਼ਾਹੀ ਟਰੰਪ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ਼ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ- ਸੰਬੰਧੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ 51ਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਯਾਤ 'ਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਤਾਰਾ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਏ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਫੋਕਸ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਦੇ ਸੰਡੇ ਮਾਰਨਿੰਗ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਖ਼ਰੀਦ-ਵੇਚੋਰੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਮਸਨੂਦੀ ਬੁੱਧੀ

ਤਰੁਡੋ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਭਾਸ਼ਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਵਿਦਾਇਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ 85.9% ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਗੇ, ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਾਧਿਅਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੌਮੀਅਤ ਦੇ ਹਾਵਾਂ-ਭਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਅਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਧੁਨੀ ਉਸ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿਰਜਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ 62 ਵਰ੍ਹੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ 1967 ਨੂੰ 2008 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ- ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਸਾਕਾਰਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੇ 50

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 9 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਿੰਦੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਮਰਾਠੀ, ਤਾਮਿਲ, ਤੇਲਗੂ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਮਲਿਆਲਮ, ਕੰਨੜ ਤੇ ਉਰਦੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ 15 ਕਰੋੜ ਬੁਲਾਰੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਲਿੱਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ, ਰੋਮਨ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਦੇਵਨਗਰੀ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਮਗਰੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ

ਸਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਿੱਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸਕਰ ਰੋਮਨ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਡਾਟਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸਕਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਕੁ ਡਿਜੀਟਲ ਵੈਬਸਾਈਟ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ, ਕਾਨੂੰਨ, ਡਾਕਟਰੀ, ਗਣਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਡਾਟਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਈਟਾਂ @ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਥੋੜੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ

ਡਾਟਾ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਂਟਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਡਾਟਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਏਆਈ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗਾਣ ਦੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ। ਜੋ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ, ਗਣਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ, ਡਾਕਟਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਵੈੱਬਸਾਈਟ @ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ @ਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਡਾਟਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਡਾਟਾ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਇੱਕ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੋਂਟ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਫੋਂਟ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਏਆਈ (ਬਾਰਡ), ਚੈਟ, ਜੀਪੀਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅੰਤ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੂਗਲ @ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ...! ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਨ ਕ੍ਰੇਚੀਅਨ ਨੇ ਵੀ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਗੜਬੜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।

ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਅਤੇ ਐਡਮੰਟਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਨੀ ਇੱਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਬੈਂਕਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ 2008 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਰੋਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ। ਬੈਂਕਸਿਟ

ਲੇਖਕ: ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰੌਦ
ਸੰਪਰਕ: 9417971451

ਬੇਅੱਲਾਦ

ਜੀਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਅਮਰੋ ਪੁਰਾਣੇ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਵਿਦਾ ਹੋ ਕੇ ਪੈਕੇ ਘਰ ਆਈ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦੀ ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਪਿਟਾਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਕਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੱਕ ਰਗੜ ਕੇ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤ ਜੰਮਣ ਦੀ ਫ਼ਰਿਆਦ ਕਰਦੀ, ਕਦੇ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਿ ਕੇ ਧੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਘਰੋਂ ਜੀਤੀ ਦੀ ਭੂਆ ਬਲਜਿੰਦਰ ਆਈ। ਭੂਆ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਜੀਤੀ ਪੁੱਤ! ਰੱਬ ਨੇ ਘਰੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੱਚੇ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖੇ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਪਰ ਜੀਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਪਲ-ਪਲ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਤੀ ਦੀ ਭੂਆ ਦੇ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਖ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜੀਤੀ ਦੀ ਭੂਆ ਚਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੋ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸੱਤਵੇਂ ਅਸਮਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। "ਲੈ ਦੱਸ, ਆ ਗਈ ਇੱਥੇ ਮੱਤਾਂ ਦੇਣ, ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ, ਦੂਜੇ ਦਾ ਜਰਿਆ ਨੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਭਲਾ ਹੁਣ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਬੋੜੀ ਢੇਰੀ ਹੋਏ ਰਹਿਣਾ? ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹਾਲ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਮੁੜ ਜਾਈਏ", ਅੱਗ ਬਥੂਲਾ ਹੋਈ ਅਮਰੋ ਬੋਲਣ ਲੱਗੀ। "ਲੈ ਮਾਤਾ, ਫਿਰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ? ਭੂਆ ਤਾਂ ਹਾਲ ਪੁੱਛਣ ਆਈ ਸੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਫਿਰ ਤੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਟ ਹੋ ਜਾਨੀ ਆਂ।" ਜੀਤੀ ਨੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਅਮਰੋ ਬੋਲੀ, "ਚੁੱਪ ਕਰ, ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਐਵੇਂ ਹੋਂਕਾ ਲੈਜ਼।" ਜੀਤੀ ਬੋਲੀ, "ਮਾਂ ਛੱਡ ਦੇ ਇਹ ਸਭ, ਭੂਆ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਆ, ਉਹ

ਆਪਣਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ, ਜੇ ਹੋਂਕਾ ਲੈਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ, ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ?" ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਅਮਰੋ ਬੋਲੀ, "ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਾ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਅਰਾਮ ਕਰਲਾ।" ਜੀਤੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਸੌਂ ਗਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜੀਤੀ ਦੇ ਮੁੰਡਾ ਹੋਇਆ। ਟੱਬਰ ਸਣੇ ਅਮਰੋ ਦਾ ਵੀ ਧਰਤੀ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਅਮਰੋ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤ ਆਪਣੀ ਭੂਆ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਗਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣੇ ਕਾਹਤੋਂ ਲਗਾ ਲਿਆ, ਜੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਆਪਾਂ ਘਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਭੱਜ ਲੈਣਾ ਉਸਨੇ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੇਰੇ ਦੋਹਤੇ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੀ ਪਵੇ।" ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਨਾ ਆਹ ਕੁਝ ਛੱਡੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ", ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਖਿੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਅਚਾਨਕ ਜੀਤੀ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ 'ਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ 'ਓ' ਗਰੁੱਪ ਬਲੱਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ", ਪੈਸੈਂਟ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।" ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਅਮਰੋ ਤਾਂ ਸੁੰਨ ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਭਾਜ਼ਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਮਰੋ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਭੂਆ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਭੂਆ ਦਾ ਹੀ ਬਲੱਡ ਗਰੁੱਪ 'ਓ' ਸੀ। ਭੂਆ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਲੱਡ ਦੇ ਕੇ ਜੀਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਂਦਾ।

ਸੁੰਨ ਹੋਈ ਅਮਰੋ ਜੋ ਦਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤ ਨੇ ਝਿਜੋੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਮਾਤਾ! ਉੱਠ ਕੇ ਵੇਖ ਓਧਰ, ਅੱਜ ਤੇਰੀ ਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਉਸੇ ਨੇ ਬਚਾਈ ਆ, ਜਿਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣ ਦਿੰਦੀ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣ ਦਿੱਤਾ, ਭਲਾ ਫਿਰ ਇਹ ਔਖੀ ਘੜੀ ਕਿਉਂ ਆਈ? ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਭੂਆ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਣ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ। ਔਲਾਦ ਹੋਣਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇਹ ਸਭ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਮੂਹਰੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਦੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੀ ਸਮਾਜਿਕ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੇ।" ਅਮਰੋ ਸੁਣ ਸਭ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਈ ਕੁਝ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾ ਰਹੀ। ਐਨੇ ਨੂੰ ਜੀਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਗਭਗ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਮਹੱਲ ਮੁੜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ। ਖ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭੂਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਬੇਟੇ ਜੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਚੱਲਾਂ ਘਰੇ (ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਅੱਲਾਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮੁੜ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਤਿਉੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ) ਜੀਤੀ ਬੋਲੀ, "ਭੂਆ ਜੀ

‘ਸੁੰਦਰਤਾਨੂੰਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ’

‘ਸੁੰਦਰਤਾਨੂੰਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ’ ਇਹ ਮਾਣੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਦੇ ਸਾਇੰਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਦਾ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਜਾਣਾ ਪੁਰਾਤਨ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ। ਕੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਇਹ ਪਸ਼ਨ ਅੱਜ ਦੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਅਗਾਂਹ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਹਨ, ਫਾਇਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਣ।

ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਦਸ਼ਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਲੜਕੀ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਗਹਿਣੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਵਾਲੇ 'ਨੱਕ ਰੱਖਣ' ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਕੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਗਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਵਿਆਹ ਉੱਪਰ ਗੈਸ-ਗੈਸ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਖਰਚਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਹਿਣਿਆਂ ਉੱਪਰ ਖਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਗਹਿਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਨੀਂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਬਾਹਰ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਨ ਅੰਦਰ ਇਹੋ ਡਰ ਰਹੇਗਾ। ਬੱਸਾਂ, ਮੇਲਿਆਂ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਅਕਸਰ ਜਨਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਨੀਆਂ, ਗਲ ਦੇ ਗਾਰ, ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਵਾਲੇ ਆਦਿ ਅੱਖ ਝਮਕਦਿਆਂ ਲਾਹੁਣ ਜਾਂ ਭੀੜ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਮ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਹਿਣੇ ਅਕਸਰ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਰਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਜਨਾਨੀਆਂ ਗਿਰੋਹ ਬਣਾ ਕੇ ਅਕਸਰ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਗਹਿਣੇ ਚੁਰਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਹੁਣ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਫਿਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਚੋਰ ਅਤੇ ਲੁਟੇਰੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ? ਗਹਿਣੇਪਾਉਣ ਨਾਲ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਦਾ ਇਸਤਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਗਹਿਣੇ ਮਨ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗਹਿਣੇ ਛਣਕਦੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਦਫਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਛਣਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੱਲੋ-ਮੱਲੀ ਉਕਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਰ ਸਮੇਂ ਗਹਿਣੇ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਘਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਟੁੱਟ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ-ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਨਿਆਰੇ ਜੋਗੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਵੀ ਚੱਲ ਪਈ ਹੈ। ਨਕਲੀ ਗਹਿਣੇ ਕੱਚੇ-ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਕੱਚੇ-ਕੱਚੇ ਆਦਿ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਹਿਣੇ ਲੱਭ ਕੇ ਵਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਭੋਲੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਉਤਾਰ ਕੇ ਜਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਰਫੂ-ਚੱਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਪੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਡ-ਲਾਡ ਵਿਚ ਗਹਿਣੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਫੈਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਗਹਿਣੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਾਸੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਪਾਏ ਹੋਣਗੇ, ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਬੱਚੇ ਉੱਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਸਾਦਗੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤਕਰਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅੰਦਰ ਬਾਕੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਮਾਲ-ਮਾਲ ਹੋਵੇ। ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ-ਨਕਸ਼, ਗੋਰਾ ਰੰਗ, ਸੁਹੱਪਣਤਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਦਰਲੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨੈਣ-ਨਕਸ਼ ਤੇ ਰੰਗ-ਰੂਪ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਿਊਟੀ ਪਾਰਲਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਪਾਉਣਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨੀਰਸ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ। ਸਾਦਗੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦਮਈ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਰਾਵਾ, ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਢੰਗ, ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾ ਆਦਿ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਗਹਿਣੇ।

(ਸਾਡਾ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬ) ਇਥੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦੈ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੀ ਓਦੋਂ ਸਰੀਰਾਂ ਚ ਜਾਨ

ਆਹ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਨ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੋਸਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਘਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਫਿਰ ਘਰ ਦੇ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੱਡੀ ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਚਲਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਆਮ ਰਿਵਾਜ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਜਦੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਰਲਮਿਲ ਕਰਨਾ, ਕਈ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਕੁੱਛੜ ਜੁਆਕ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਆਪ ਫੋਟੋ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਨੂੰ ਹ ਸੱਸ ਰਲਮਿਲ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੁਆਕ ਕੁੱਛੜ ਚੱਕੇ ਚੁਕਾਏ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੇ ਰੁੱਗ ਲਾਉਣੇ ਤੇ ਸੱਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਹੱਥੀਂ ਮਸੀਨ ਗੋੜ ਕੇ ਪੱਠੇ ਕੁਤਰਣੇ ਤੇ ਫਿਰ ਡੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣੇ। ਜੇਕਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਜਰ ਸੂਈ ਮੱਝ ਗਾਂ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜਰੂਰੀ ਤੇ ਪੂਰੀ ਜੰਮਿਵਾਰੀ ਅਤੇ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਪੱਠੇ ਕੁਤਰ ਕੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਭਾ ਤੇ ਸਾਮੀ ਧਾਰਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਭਲੀਭਾਂਤ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਗਤਾਵਾ ਜਾ ਰਹੇ ਪੱਠੇ ਪਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਓਹ ਦੁੱਧ ਦੇਣਗੇ।

ਸੌ ਇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਨਿਖੜਵੇਂ ਅੰਗ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਐਨੀ ਹੱਥੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗੀ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੋਹਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਵੀ ਹੱਥੀਂ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦਾ ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਨਾ ਕੋਈ ਜੀਅ ਪੱਕਾ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖੀ ਹੋ, ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਓਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਾਂ। ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਣਾ ਪਵੇ ਤੇ ਓਹ ਵੀ ਕਾਰ ਚ, ਤੇ ਫਿਰ ਦੋਸਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਕੇ ਜਨਾਨੀਆਂ ਘਰੀਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਹੋਟਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਆਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅਜੋਕੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਇਉਂ ਬੈਠ ਤੇ ਡਿਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦਾ ਸਫਰ ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਆਈਆਂ ਹੋਣ। ਪਿੰਨ ਸੀ ਓਦੋਂ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡ ਵਡੇਰੇ ਭਾਵ ਪੁਰਖੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਓਹ ਵੀ ਤੁਰ ਕੇ, ਕੰਮ ਹੱਥੀਂ ਕਰਨੇ ਤੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸਾਬ ਨਾਲ ਹੀ ਵੰਡ ਵੰਡ ਕੇ ਕਰਨਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਅ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। ਗਾੜੀ ਸਾਉਣੀ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਬਣਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ ਸਾਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਮਰਗ ਤੇ ਜਾਣਾ ਤਾ ਘਰ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਨੇ ਜਿਸ ਦੀ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣੀ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਮੇਂ ਰਹੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ।

ਸੌ ਦੋਸਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਸਾਡੀ ਅਜੋਕੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਜਿਹੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਇਹੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਹੰਢਾਏ ਸਨ।

ਜਸਵੀਰ ਸਰਮਾਂ ਦੱਦਾਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ 95691-49556

ਸਰੀਰ ਲਈ ਰਾਮਬਾਣ ਹੈ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਕੱਪ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕਾਫੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕਾਫੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕੀਏ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 8-10 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਦਿਨ 'ਚ 3 ਤੋਂ 4 ਵਾਰ ਗਰਮ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਅਨੇਕਾ ਫਾਇਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲ

ਵਰਸ਼ਾ ਵਰਮਾ (ਪਟਿਆਲਾ)

ਇੱਕ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ :-

ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰੋ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਜ਼ਨ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ 1-2 ਗਿਲਾਸ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਦ ਤੇ ਨਿੰਬੂ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੋਹਾਂ ਹੋਈ ਵਾਧੂ ਚਰਬੀ ਜਲਦੀ ਪਿਘਲਾ ਕੇ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਲੱਡ ਪੈਰੈਸ਼ਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਪੈਰੈਸ਼ਰ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪੀਤਾ ਪਾਣੀ ਖੂਨ ਦੇ ਸੰਘਣੇਪਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾੜੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਦੇ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦੀ-ਜ਼ੁਕਾਮ ਤੋਂ ਰਾਹਤ

ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦੀ-ਜ਼ੁਕਾਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਮਬਾਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਦੀ-ਜ਼ੁਕਾਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲੇ ਦੀ ਜਕੜਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਗਲਾ ਵੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕਬਜ਼ ਤੋਂ ਰਾਹਤ

ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਲਈ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਇਕ ਗਲਾਸ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਸੀਡਿਟੀ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭੁੱਖ ਵਧਾਵੇ

ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਉਹ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ, ਲੂਣ ਅਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਭੁੱਖ ਲੱਗਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਾਈ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ

ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਹਾਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਖੂਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਤਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਜੰਮਦਾ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਸਰਦੀ ਜੁਕਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੋ ਇਹ ਚਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਕਾਮ ਜਾਂ ਫਲੂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਲੂ ਜਾਂ ਜੁਕਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੁੱਖ ਦੀ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ ਆਮ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲੂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਛੋਟੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੇ ਸਹੀ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਖਾਣਾ ਚੁਣਨਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮੁਸਕਲ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਫਲ, ਮੀਟ ਜਾਂ ਭੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ

ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ। ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਹੀ ਭੋਜਨ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਮਿੱਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ
ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸੰਕਰਮਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਮਿੱਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿੱਠਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੰਡ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਲਹੂ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੋ

ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫਟ ਡਰਿਕ, ਕੈਂਡੀਜ਼, ਚਾਕਲੇਟ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ
ਪਸ਼ੂ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਨਜੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੁਕਾਮ ਵਿਚ, ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਬਲਗਮ ਦੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਨੀਰ, ਕਰੀਮ, ਦੁੱਧ, ਦਹੀ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਦਿਓ।

ਹਿਸਟਾਮਾਈਨ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਪਰੋਸਾਨ ਕਰੇਗੀ
ਹਿਸਟਾਮਾਈਨ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣ ਹੈ ਜੋ ਪੇਟ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿਸਟਾਮਾਈਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਲਗਮ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜੁਕਾਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਫਲੂ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਅਨੀਜ਼, ਮਸਰੂਮ, ਸਿਰਕਾ, ਕੋਲਾ, ਸੋਇਆ ਸਾਸ, ਅਚਾਰ, ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ, ਪਪੀਤਾ, ਹੁੰਆਂ ਪੀਤੀ ਮੱਛੀ, ਦਹੀ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

ਤਲੇ ਹੋਏ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਓ
ਜਿਆਦਾ ਤਲੇ ਭੋਜਨ ਫਲੂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਲੇ ਹੋਏ ਖਾਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਲਗਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫਲੂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਲੇ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਦਿਓ।

ਜੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਲਈ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ। ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਪੇਨ ਕਿੱਲਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗਲਾਸ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਓ, ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਦ 70% ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਚਮੜੀ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਿੱਲ, ਮੁਹਾਸੇ, ਵਿੱਸੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਝੁਰੜੀਆਂ, ਵਿੱਲੀ ਚਮੜੀ, ਕਾਲੇ ਘੇਰੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚਮੜੀ ਵਿੱਚ ਚਮਕ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।
ਸਰੀਰ ਡਿਟਾਕਸ ਕਰੋ
ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਡਿਟੋਕਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ

ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਸ਼ੈਲੇ ਤੱਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਖੂਨ ਸਾਫ ਕਰੋ
ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੰਦੇ ਟਾਕਸਿਨ ਵੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਅਤੇ ਪਸੀਨੇ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਮਹਾਵਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਵਾਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪੇਟ ਦਰਦ ਜਾਂ ਕਮਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦੀ ਸਿਕਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਲ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹੇ ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਸਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਰੋਨਾ ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਅਸਰ

ਕੋਵਿਡ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੈਕਸੀਨ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਕੁਝ ਅਫਵਾਹਾਂ ਵੀ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਲਕੋਹਲ ਪੀਣ ਨਾਲ ਟੀਕੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੀਕੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ, ਮਾਹਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟੀਕੇ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਊਨ ਸਿਸਟਮ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ

ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੈਕਸੀਨ ਤੋਂ ਇਕ ਰਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟੀਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸਕਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਰੂਸ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਪੁਟਿਕ ਵੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਾਬ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਥੋੜੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਾਂ ਟੀਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਮਾਹਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 295

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 MARCH TO 20 MARCH, 2025

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

